

વજકિરાએ મુજદિદે અલ્ફે સાની

قُدُّسٌ سَرَّا
الْتُّورَانُ

- સરહિન્દ શરીફ કે નવ હુરુફ કી નિસ્ખત સે 9 કરામાત 21
- ઈસે હાથી કે પાઉં તલે કુચલ્વા દિયા જાએ 21
- અપની વજાત કી પહોલે હી ખખર દે દી 26
- હાફિઝ કુરાઓન કા અદબ 30
- મુજદિદે અલ્ફે સાની કુ فُتُس بِرَبِّ الْغُنَوْزِيِّيِّ 38

11 અક્ષવાલ

શેખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ધર્મામી, હજરતે અત્થામા મૌલાના અભૂ નિલાલ

મુહુમુદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાછીરી ર-ઝવી دامت برکاتہم علیہم

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

કિતાબ પઠને કી હુઆ

અજ : શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્ત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી, હજરતે અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અતાર કાહિરી ૨-જવી

દીની કિતાબ યા ઈસ્લામી સબક પઠને સે પહોલે જૈલ મેં દી હુઠી હુઆ પછી લીજિયે ઇન શાءِ الل્હે મિયેલ કુછ પહેંગે યાદ રહેગા.. હુઆ યેહ હૈ :

اللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَلَا شُرُورَ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْأَكْرَامِ

તરજમા : એ અલ્લાહ ગુરૂજ ! હમ પર ઈલ્ભો ડિકમત કે દરવાજે ખોલ દે ઓર હમ પર અપની રહમત નાઝિલ ફરમા ! એ અ-જમત ઓર બુજુગ્ગી વાલે !

(المُسْطَرَفَ ج ٤٠ ص ٤٠ دار الفکر بيروت)

નોટ : અવ્યાખ આધિર એક એક બાર હુરુદ શરીફ પછી લીજિયે.

તાલિબે ગમે મદ્દીના
વ બકીઅ
વ મણિકૃત
13 શવ્વાલુલ મુકર્મ 1428

કિયામત કે રોગ હસરત

ફરમાને મુસ્તાફા : سب سے જિયાદા હસરત કિયામત કે દિન ઉસ કો હોગી જિસે હુન્યા મેં ઈલ્ભ હાસિલ કરને કા મૌકાઅ મિલા મગર ઉસ ને હાસિલ ન કિયા ઓર ઉસ શાખ્સ કો હોગી જિસ ને ઈલ્ભ હાસિલ કિયા ઓર દૂસરોં ને તો ઉસ સે સુન કર નજ્દું ઉઠાયા લેકિન ઉસ ને ન ઉઠાયા (યા'ની ઈસ પર અમલ ન કિયા). (તારિખ દમશ્ق લાઇન ઉસાકર, જ ૫૧ ص ૧૩૮ دار الفکر بيروت)

કિતાબ કે ખરીદાર મુ-તવજ્જેન હોં

કિતાબ કી તબાઅત મેં નુમાયાં ખરાખી હો યા સરફાત કમ હોં યા બાઈન્ડિંગ મેં આગે પીછે હો ગયે હોં તો મક-ત-બતુલ મદ્દીના સે રૂજું ફરમાઈયે.

મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી)

યેહ રિસાલા (તજકિરાએ મુજદિદે અલ્ફે સાચી) (فُلُس سُرَة الْتُّرَازِي)

શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી હજરતે અહ્લામા મૌલાના અભૂ બિલાલ મુહુમ્મદ ઈલ્યાસ અતાર કાદિરી ૨-જવી જિયાઈ નામંદારુંકાની નાગ્યાઈ ને ઉર્દૂ જ્ઞાન મેં તહિરીર ફરમાયા હૈ. મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી) ને ઈસ રિસાલે કો ગુજરાતી રસ્મુલ ખત મેં તરતીબ દે કર પેશ કિયા હૈ ઔર મક-ત-બતુલ મદીના સે શાબેઅ કરવાયા હૈ.

ઇસ રિસાલે કો ગુજરાતી રસ્મુલ ખત મેં તરતીબ દેતે હુએ દર્જે જૈલ મુઆ-મલાત કો પેશે નજર રખને કી કોણિશા કી ગઈ હૈ :

(1) જહાં જહાં તલફકુજ કે બિગડને કા અન્દેશા થા વહાં તલફકુજ કી હુરુસ્ત અદાએગી કે લિયે જુદ્દોં મેં તેશ (-) ઓર સાકિન હર્ફ કે નીચે ખોડા ( ) લગાને કા એહતિમામ કિયા ગયા હૈ.

(2) (ઉર્દૂ મેં લફજ કે બીચ મેં જહાં ઈ સાકિન આતા હૈ ઉસ કી જગા ગુજરાતી મેં સિંગલ ઇન્વર્ટડ કોમા (') ઈસ્ટિ'માલ કિયા હૈ. મ-સલન માલ (') દા'વત, ઈસ્ટિ'માલ) વગેરા.

ઇસ રિસાલે મેં અગાર કિસી જગા કમી બેશી યા ગ-લતી પાણે તો મજલિસે તરાજિમ કો (બ જરીઅએ મકતૂબ, E-mail યા SMS) મુતલાય ફરમા કર સવાબ કમાઈયે.

હુરુસ્ત કી પહ્યાન

સ = શ	પ = ફ	ભ = ક	બ = બ	ઝ = જ
સ્ = છ	પ્ = ફ્	ભ્ = ક્	બ્ = બ્	ઝ્ = જ્
દ = ડ	દ્ = ફ્ટ	ચ = ચ	દ્ = ચ્	જ = જ
દ્ = ઢ	દ = ત્	ધ = દ્વ	દ = દ	ઝ = થ
દ્ = ર	દ્ = ત્ર	દ્ = ત્ર	ર = ર	ડ = ત્ર
દ્ = ચ	દ્ = સ્	દ્ = શ્	સ = સ	ચ = ત્શ
દ્ = વ	દ્ = ય	દ્ = ય	દ્ = ય	દ્ = દ્
દ્ = ક્	દ્ = ગ્	દ્ = ક્	ક = ક	ક્ = ક્
દ્ = વ્	દ્ = ઓ	દ્ = ઓ	ઓ = ઓ	લ = લ
દ્ = ત્	દ્ = ઇ	દ્ = ઇ	ઓ = ઇ	ય = ય

રાખિતા : મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી)

મક-ત-બતુલ મદીના, સિલેક્ટર્ડ હાઉસ, અલિફ કી માસ્ક્રિપ્ટ કે સામને,
તીન દરવાજા, અહમદાબાદ-૧, ગુજરાત, ઈરિયા

MO. 9374031409 E-mail : translationmaktabhind@dawateislami.net

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ السَّيِّطِنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

તજકિરાએ મુજદિદે અલ્ફે સાની

تَعْذِيز سَيِّدَةِ
الشَّورَانِ

શૈતાન લાખ સુસ્તી દિલાએ ભગર આપ યેહ રિસાલા (44 સફહાત)

મુક્ખમલ પઠ લીજિયે عَزَّوَجَلَ એનું આપ કા દિલ સીને મેં ઝૂમ ઉઠેગા।

100 હાજતેં પૂરી હોંગ્રી

સુલ્તાને દો જહાન, સરવરે જીશાન કા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ફરમાને જન્માન નિશાન હૈ : “જો મુઝ પર જુમુઆ કે દિન ઔર રાત 100 મર્તબા દુરુદ શરીર પઢે અલ્લાહ તાઓ ઉસ કી 100 હાજતેં પૂરી ફરમાએગા, 70 આખિરત કી ઔર 30 દુન્યા કી ઔર અલ્લાહ ગુર્જાલ એક ફિરિશતા મુકર્રર ફરમા દેગા જો ઉસ દુરુદે પાક કો મેરી કબ્ર મેં ધૂ પહોંચાએગા જૈસે તુમ્હેં તહાઈફ (Gifts) પેશ કિયે જાતે હોય, બિલા શુભા મેરા ઈલ્મ મેરે વિસાલ (આહિરી વજાત) કે બા'દ વેસા હી હોગા જૈસા મેરી હૃદાત (આહિરી જિન્દગી) મેં હોય.”

(جَمْعُ الْجَوَامِعِ لِلسُّلْطَنِيِّ طِيْ ج ٧ ص ١٩٩ حديث ٢٢٣٥٥)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّدٍ

વિલાદતે બા સરાદત

સિલ્સિલાએ આલિયા નકશબાન્દિયા કે અજીમ પેશવા હજરતે સાયિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની શૈખ અહમદ સરહિન્દી ફારૂકી નકશબાન્દી કી વિલાદતે બા સરાદત (BIRTH) હિન્દ કે

કરમાને મુસફી : જિસ ને મુગ પર એક બાર દુરુદે પાક પઢા અકલાહ તુરું ઉસ પર દસ રહમતે ભેજતા હૈ. (مسن)

મકામ “સરહિનદ” મેં 971 સિ.છ./1563 સિ.ઈ. કો હુઈ. આપ (رَبْدَةُ الْمَقَامَاتِ مِنْ مَلْخُوزَدَا) કા નામ મુખારક : અહમદ, કુન્યત : અબુલ બ-રકાત ઔર લકબ : બદરુદીન હૈ. આપ અમીરુલ મુઅમિનીન હજરતે સચ્ચિદુના ઉમર ફારૂકે આ'જમ રَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કી ઓલાદ મેં સે હૈને.

કલ્યે કી તા'મીર ઔર પાંચવેં જદે અમજુદ કી બ-ર-કત (હિકાયત)

હજરતે સચ્ચિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની પાંચવેં જદે અમજુદ હજરતે સચ્ચિદુના ઈમામ રફીઉદીન ફારૂકી સુહ્રરવર્દી (رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ) મખૂમ જહાનિયાં જહાં ગશત સચ્ચિદ જલાલુદીન બુખારી સુહ્રરવર્દી (رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ) (વફાત : 785 સિ.છ.) કે ખલીફા થે. જબ યેહ દોનોં હજરત હિન્દ તશરીફ લાયે ઔર સરહિનદ શરીફ સે “મૌજાસ સરાઈસ” પહોંચે તો વહાં કે લોગોં ને દર-ખાસ્ત કી, કે “મૌજાસ સરાઈસ” ઔર “સામાના” કા દરમિયાની રાસ્તા ખતરનાક હૈ, જંગલ મેં ફાડ ખાને વાલે ખૌફનાક જંગલી જાનવર હૈને, આપ (વકત કે બાદશાહ) સુલ્તાન ફીરોઝ શાહ તુગલક કો ઈન દોનોં કે દરમિયાન એક શહેર આબાદ કરને કા ફરમાયેં તાકે લોગોં કો આસાની હો. ચુનાન્યે હજરતે સચ્ચિદુના શૈખ ઈમામ રફીઉદીન સુહ્રરવર્દી (رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ) કે બડે ભાઈ ખાજા ફિત્હુલ્લાહ ને સુલ્તાન ફીરોઝ શાહ તુગલક કે હુકમ પર એક કલ્યે કી તા'મીર શુરૂઆ કી, લેકિન અજબ હાદિસા પેશ આયા કે એક દિન મેં જિતના કલ્યા તા'મીર કિયા જાતા દૂસરે દિન વોહ સબ ટૂટ કૂટ કર ગિર જાતા, હજરતે સચ્ચિદુના મખૂમ સચ્ચિદ જલાલુદીન

કરમાને મુસ્તખા : (ઉસ શાસ્ત્ર કી નાક ખાક આલૂદ હો જિસ કે પાસ મેરા જિક હો ઔર વોહ મુજા પર હુરદે પાક ન પઢે) (ترمذی)

બુખારી સુહૂરવદ્દી કો જગ ઈસ હાદિસે કા ઈલમ હુવા તો આપ ને હજરતે ઈમામ રવીઓદીન સુહૂરવદ્દી કો લિખા કે આપ ખુદ જા કર કલ્યે કી બુન્યાદ રખિયે ઔર ઈસી શહ્ર મેં સુકૂનત (યા'ની મુસ્તકિલ કિયામ) ફરમાઈયે, ચુનાન્યે આપ તશરીફ લાએ કલ્યા તા'મીર ફરમાયા ઔર ફિર યથી સુકૂનત ઈઞ્ચિત્યાર ફરમાઈ. હજરતે સચ્ચિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની કી વિલાદતે બા સાચાદત ઈસી શહ્ર મેં હુદ્દી. (بُنْدَةُ الْمُقَامَاتِ ص ٨٩ مُلْخَصًا)

વાલિદે માજિદ કા મકામ

હજરતે સચ્ચિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની કે વાલિદે માજિદ હજરતે સચ્ચિદુના શૈખ અખુલ અહદ ફારૂકી ચિશતી કાદિરી જાળિદ આલિમે દીન ઔર વાલિયે કામિલ થે. આપ અખુલ અધ્યાત્મમાં જવાની મેં ઈક્તિસાબે ફેર કે લિયે હજરતે શૈખ અખુલ કુદૂસ ચિશતી સાબિરી (عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْقَوِيِّ) મુ-તવફક 944 સિ.ઇ./ 1537 સિ.ઇ.) કી બિદમત મેં હાજિર હુએ આસ્તાનાને આલી પર કિયામ કા ઈરાદા કિયા લેકિન હજરતે શૈખ અખુલ કુદૂસ ચિશતી ઉલ્લભે રહેલી તકમીલ કે બા'દ આના." આપ ને ફરમાયા : "ઉલ્લભે દીનિયા કી તકમીલ કે બા'દ આના." આપ અખુલ કુદૂસ ચિશતી વિસાલ ફરમા ચુકે થે ઔર ઉન કે શહજાદે શૈખ રૂક્નુદ્દીન ચિશતી (વજાત : 983 સિ.ઇ./ 1575 સિ.ઇ.) મસ્નાદ બિલાફત પર જલ્વા અફરોજ થે. આપ ને હજરતે શૈખ અખુલ અહદ ફારૂકી કો સિલ્વિલાને

કરમાને મુસ્તકા : ﷺ مَنْ يُعْلِمْ أَنَّكُمْ تَعْلَمُونَ إِنَّمَا يُعْلِمُ اللَّهُ الْعَالَمُونَ (ખ્રાત્યારી) (طબાની)

કાદિરિયા ઓર ચિશિતયા મેં બિલાઝિત સે મુશર્રફ ફરમાયા ઔર ફસીહો બલીગ અ-રબી મેં ઈજાજત નામા મર્હમત ફરમાયા. આપ રહ્મતીલી કાફી અર્સા સફર મેં રહે ઔર બહુત સે અસ્થાબે મા'રિફત સે મુલાકાતેં કીં, બિલ આભિર સરહિન્દ તશરીફ લે આએ ઔર આભિર ઉમ્ર તક યણીં તશરીફ ફરમા હો કર ઈસ્લામી કુતુબ કા દર્સ દેતે રહે. ફિકૃ વ ઉસ્લૂ મેં બે નજીર થે, કુતુબે સૂફિયાએ કિરામ : તઅર્રુફ, અવારિકુલ મઆરિફ ઔર હુસૂસુલ હિકમ કા દર્સ ભી દેતે થે, બહુત સે મશાઈખ ને આપ રહ્મતીલી સે ઈસ્તિજાદા (યા'ની ફાઅદા હાસિલ) કિયા. “સિકન્દરે” કે કરીબ “ઈટાવે” કે એક નેક ધરાને મેં આપ રહ્મતીલી કા નિકાલ હુવા થા. ઈમામે રખ્ખાની કે વાલિદે મોહતરમ શૈખ અખ્રુલ અહદ ફારૂકી વિસાલ ફરમાયા. આપ રહ્મતીલી કા મજારે મુબારક સરહિન્દ શરીફ મેં શાહૂર કે મગારિબી જાનિબ વાકેએ હે. આપ ને કઈ કુતુબ તસ્નીફ ફરમાઈ જિન મેં કુન્જુલુલ હક્કાઈક ઔર અસરારુતશાહુલ્હુદ ભી શામિલ હોય. (સીરતે મુજદિદે અલ્ફે સાની, સ. 77 તા 79 મુલખસન)

અલ્લાહુ રખ્ખુલ ઈજ્રાત કી ઉન પર રહમત હો ઔર ઉન કે સદકે હમારી બે હિસાબ માઝિકરત હો. **أَمِينٌ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**

તા'લીમો તરણિયાત

હજરતે સચ્ચિદાના મુજદિદે અલ્ફે સાની ને અપને વાલિદે માજિદ શૈખ અખ્રુલ અલ્લાહુ રહ્મતીલી ચીમદુદુની સે કઈ ઉલૂમ હાસિલ કિયે.

કરમાને મુસત્કા : ﴿عَلَيْهِ تَعَالَى اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مَا كَانَتْ
وَهُوَ بَدْ لَمْ بَدِّلَهُ﴾ (ابن سન્ની)

આપ કો ફરાઈજ કે સાથ સાથ નવાફિલ કી મહિબત ભી અપને વાલિદે માજિદ રહ્મતીલી તુલાયિને સે મિલી થી, ચુનાન્યે ફરમાતે હૈને : “ઇસ ફકીર કો ઈબાદતે નાફિલા ખુસૂસન નફલ નમાજોં કી તૌફીક અપને વાલિદે બુગ્રૂં-વાર સે મિલી હૈ.” માજિદ કે ઈલાવા દૂસરે અસાતિજા સે ભી ઈસ્તિફાદા (યા'ની ફાએદા હાસિલ) કિયા મ-સલન મૌલાના કમાલ કશ્મીરી રહ્મતીલી તુલાયિને બા'જ મુશ્કિલ કિતાબેં પઢીં, હજરત મૌલાના શૈખ મુહમ્મદ યા'કૂબ સર્ઝી કશ્મીરી બદખ્શી સે કુતુબે હદીસ પઢીં ઔર સનદ લી. હજરત કાજી બહલૂલ બદખ્શી કે કસીદાએ બુર્દ શરીફ કે સાથ સાથ તર્ફસીર વ હદીસ કી કદ કિતાબેં પઢીં. હજરતે સચ્ચિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની પાઈ.

(حضراث القُدُس، دفتر ذُئُم ص ٣٢)

જાહિલ સ્કૂલી શૈતાન કા મરખરા

હજરતે સચ્ચિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની કા અન્દાજે તદરીસ નિહાયત દિલ નશીન થા. આપ તર્ફસીરે બેઝાવી, બુખારી શરીફ, મિશકાત શરીફ, હિદાયા ઔર શર્હ મવાકિફ વગૈરા કુતુબ કી તદરીસ ફરમાતે થે. અસખાક પઢાને કે સાથ સાથ જાહિરી વ બાતિની ઈસ્લાહ કે મ-દની ફૂલોં સે ભી ત-લબા કો નવાજીતે. ઈલ્મે દીન કે ફવાઈદ ઔર ઇસ કે હુસૂલ કા જરૂબા બેદાર કરને કે લિયે ઈલ્મ વ ત-લમા કી અહમિયત બધાન ફરમાતે. જરૂ કિસી તાલિબે ઈલ્મ મેં કમી યા સુસ્તી મુલા-હજા ફરમાતે તો અહૃસન (યા'ની બહુત અચ્છે) અન્દાજ

કરમાને મુસ્તખા : ﷺ : જિસ ને મુઝ પર સુખ વ શામ દસ દસ બાર હુરું પાક પઢા (ઉસે કિયામત કે દિન મેરી શક્તિ મિલેણી) (مجمع الرؤاન)

મેં ઉસ કી ઈસ્વાહ ફરમાતે ચુનાન્યે હજરતે બદરુદીન સરહિન્દી ફરમાતે હોય : “મૈં જવાની કે આલમ મેં અક્સર ગ-લ-બાએ હાલ કી વજહ સે પઢને કા જૌક ન પાતા તો આપ કુમાલ મેહૂરબાની સે ફરમાતે : સબક લાઓ ઔર પઢો, કંયુંકે જાહિલ સૂઝી તો શૈતાન કા મરખરા હૈ.” (આપાં મુલ્લાં ٨٩)

બેટા હો તો હૈસા !

હજરતે સચ્ચિદાના મુજદિટે અલ્ફે સાની તહસીલે ફીદ્સ س્રો ન્દૂરાની હિલમ કે બા'દ આગરા (અલ હિન્દ) તશરીફ લાએ ઔર દર્સો તદરીસ કા સિલ્સિલા શુરુઅ ફરમાયા, અપને વક્ત કે બડે બડે ફાળિલ (ઉલમાએ કિરામ) આપ રહ્માની કી બારગાહ મેં હાજિર હો કર હિલમો હિકમત કે ચશ્મે સે સૈરાબ હોને લગે. જબ “આગરા” મેં કાફી અર્સા ગુજર ગયા તો વાલિદે માજિદ કો રહ્માની કો આપ કી યાદ સતાને લગી ઔર આપ કો દેખને કે લિયે બેચૈન હો ગયે, ચુનાન્યે વાલિદે મોહતરમ તવીલ સફર ફરમા કર આગરા તશરીફ લાએ ઔર અપને લખે જિગર (યા'ની મુજદિટે અલ્ફે સાની) કી જિયારત સે અપની આંખે ઠની કી. આગરા કે એક આલિમ સાહિબ ને જબ ઉન સે ઈસ અચાનક તશરીફ આ-વરી કા સબબ પૂછા તો ઈશ્વરાં ફરમાયા : શૈખ અહમદ (સરહિન્દી) કી મુલાકાત કે શૌક મેં યાં આ ગયા, ચૂકે બા'જ મજબૂરિયોં કી વજહ સે ઈન કા મેરે પાસ આના મુશ્કિલ થા ઈસ લિયે મૈં આ ગયા હું.

(رُبُّةُ الْقَمَاتِ مِنْ ١٣٣ مُلْكَخَ)

ફરમાને મુસનફા : ﷺ : જિસ કે પાસ મેરા જિક હુવા ઔર ઉસ ને મુજ પર હુરુદ શરીર ન પઢા ઉસ ને જફા કી. (عبدالرازاق)

બાપ દેખે ઓલાદ સવાબ કમાએ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! ફરમાં બરદાર ઔર નેક ઓલાદ આંખોં કી ઠન્ડક ઔર દિલ કા ચૈન હોતી હૈ. જિસ તરહ વાલિદેન કી મહિષત ભરી નજર કે સાથ જિયારત સે ઓલાદ કો એક મકબૂલ હજ કા સવાબ મિલતા હૈ ઈસી તરહ જિસ ઓલાદ કી જિયારત સે વાલિદેન કી આંખેં ઠન્ડી હોં, ઐસી ઓલાદ કે લિયે ભી ગુલામ આજાદ કરને કે સવાબ કી બિશારત હૈ ચુનાન્યે ફરમાને મુસનફા : ﷺ : “જબ બાપ અપને બેટે કો એક નજર દેખતા હૈ તો બેટે કો એક ગુલામ આજાદ કરને કા સવાબ મિલતા હૈ.” બારગાહે રિસાલત મેં અર્જ કી ગઈ : અગર્યે બાપ તીન સો સાઠ (360) મર્તબા દેખે ? ઈર્શાદ ફરમાયા : “અલ્લાહ ઉર્જોજીલ બડા હૈ.” (١١٦٠٨) (مُفْجَمٌ كِبِيرٌ ج ١ ص ٩١) ઉસે સબ કુછ કુદરત હૈ, ઈસ સે પાક હૈ કે ઉસ કો ઈસ કે દેને સે આજિજ કહા જાએ.

હજરતે અલ્લામા અખુર્રઊફ મુનાવી ﷺ ફરમાતે હૈઃ : મુરાદ યેહ હૈ કે જબ અસ્લ (બાપ) અપની ફર્જ (બેટે) પર નજર ઢાલે ઔર ઉસે અલ્લાહ કી ફરમાં બરદારી કરતે દેખે તો બેટે કો એક ગુલામ આજાદ કરને કી મિસ્લ સવાબ મિલતા હૈ. ઈસ કી એક વજહ યેહ હૈ કે બેટે ને અપને રબ તથાલા કો રાજી ભી કિયા ઔર બાપ કી આંખોં કો ઠન્ડક ભી પહોંચાઈ ક્યુંકે બાપ ને ઉસે અલ્લાહ ઉર્જોજીલ કી ફરમાં બરદારી મેં દેખા હૈ. (آلٰ تَسِيرِ ج ١ ص ١٣١)

મુજદિદે અલ્ફે સાની કા હુલ્યા મુખારક

આપ રહ્મતે લીધી રહ્મત ગન્દુમી માઈલ બ સફેદી થી, પેશાની કુશાદા ઔર ચેહુરાએ મુખારક ખૂબ હી નૂરાની થા. અખ્રૂ દરાજ, સિયાહ

કરમાને મુસ્તકા : ﴿كَلَّا لِتَعْلَمَ عَنِيهِ إِلَهٌ مُّسْتَأْنِدٌ﴾ : آજે મુજ પર રોજે જુમુઆ હુરુદ શરીક પઢેગા મેં ડિપામત કે દિન ઉસ કી શકીએત કરું॥

ઔર બારીક થે. આંખેં કુશાદા ઔર બડી જબ કે બીની (યા'ની નાક) બારીક ઔર બુલન્દ થી. લબ (યા'ની હોંટ) સુર્ખ ઔર બારીક, દાંત મોતી કી તરણ એક દૂસરે સે ભિલે હુએ ઔર ચમકદાર થે. રીશ (યા'ની દાઢી) મુખારક ખૂબ ઘની, દરાર ઔર મુરબ્બાં (યા'ની ચૌકોર) થી. આપ મુખીની બૈઠતી થી. પાઉં કી એડિયાં સાફ ઔર ચમકદાર થીં. આપ નહીં બૈઠતી થી. પાઉં કી એડિયાં સાફ ઔર ચમકદાર થીં. આપ નહીં આતી થી. (حضراث القدس، دفتر نوٽم ص ١٧١ مُلْخَصًا)

સુન્નતે નિકાહ

હજરતે સાથ્યદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની કે ફેદેસ સ્રોતુરાની માજિદ હજરતે શૈખ અબુલ અહદ ફારુકી જબ આપ રહ્મતુરીલીલી કો આગરા (અલ હિન્દ) સે અપને સાથ સરહિન્દ લે જા રહે થે, રાસ્તો મેં જબ થાનેસર પહોંચે તો વહાં કે રઈસ શૈખ સુલ્તાન કી સાહિબ જાદી સે હજરતે મુજદિદે અલ્ફે સાની કા ફેદેસ સ્રોતુરાની મસ્નૂન (યા'ની સુન્નતે નિકાહ) કરવા દિયા.

મુજદિદે અલ્ફે સાની હ-નફી હૈનું

હજરતે સાથ્યદુના ઈમામે રખ્ભાની, મુજદિદે અલ્ફે સાની, સિરાજુલ અઈમા હજરતે સાથ્યદુના ઈમામે આ'જમ અબૂ હનીફા નો'માન બિન સાબિત કે મુકલિદ હોને કે સબબ હ-નફી થે. આપ રહ્મતુરીલીલી સાથ્યદુના ઈમામે આ'જમ રહ્મતુરીલીલી હ-નફી સે. આપ અકીદત વ મહિષત રખતે થે. ચુનાન્યે

ફરમાને મુસફૂર : જિસ કે પાસ મેરા જિક હુવા ઔર ઉસ ને મુગ પર હુરદે પાક ન પડા ઉસ ને જનત કા રાસ્તા છોડ દિયા। (ત્બરાની)

શાને ઈમામે આ'જમ બ જબાને મુજદિદે અલ્ફે સાની

રહ્માનીલી તૃપુના ઈમામે આ'જમ અબૂ હનીફા કી શાન બયાન કરતે હુએ ફરમાતે હું : બુગુર્ગો કે બુગુર્ગ તરીન ઈમામ, ઈમામે અજલ, પેશવાએ અકમલ અબૂ હનીફા રહ્માનીલી બુલન્ટિયે શાન કે મુ-તાલિક મૈં કયા લિખ્યું. આપ રહ્માનીલી તમામ અઈમાને મુજતહિદીન મૈં ખાહ વોહ ઈમામે શાફી રહ્માનીલી તમીન રહ્માનીલી યા ઈમામે માલિક યા ફિર ઈમામ અહેમદ બિન હુમબલ રહ્માનીલી તમામ અહેમદ બિન સબ મેં સબ સબ મેં બેઠે આલિમ ઔર સબ સિયાદા વરાણ વ તકવા વાલે થે. ઈમામે શાફી રહ્માનીલી ફરમાતે હું : રહ્માનીલી તમામ અબૂ હનીફા કે અયાલ હું.

(મેદા ઓ મુદ્દા ચ ૪૯ મુજદા)

ઇજાજત વ ભિલાફત

હજરતે સાધ્યાના મુજદિદે અલ્ફે સાની કો મુખ્તાલિક સલાસિલે તરીકત મેં ઇજાજત વ ભિલાફત હાસિલ થી : 《૧》 સિલ્લિલાએ સુહ્રરવર્દિયા કુશ્વિયા મેં અપને ઉસ્તાદ મોહતરમ હજરતે શૈખ યા'કૂબ કશ્મીરી રહ્માનીલી સે ઇજાજત વ ભિલાફત હાસિલ ફરમાઈ 《૨》 સિલ્લિલાએ ચિશ્તિયા ઔર કાદિરિયા મેં અપને વાલિદે માજિદ હજરતે શૈખ અબ્દુલ અહેદ ચિશ્તી કાદિરી સે ઇજાજત વ ભિલાફત હાસિલ થી 《૩》 સિલ્લિલાએ કાદિરિયા મેં કેથલી (મજાફાતે સરહિન્દ) કે બુગુર્ગ હજરત શાહ સિકન્દર કાદિરી રહ્માનીલી સે ઇજાજત વ ભિલાફત

કરમાને મુસ્તકફા : ﷺ : મુજ પર હુરુદે પાક કી કસરત કરો બેશક તુમ્હારા મુજ પર હુરુદે પાક પઢના
તુલારે વિયે પાકીજગી કા બાઈસ હૈ (ابو بુઘી).

હાસિલ થી 《૪》 સિલ્વિલાએ નકશબન્હિયા મેં હજરતે ખ્વાજા મુહમ્મદ
બાકી બિલ્લાહ નકશબન્દી રહ્મતી તુલારે ઉન્હેની સે ઈજાજત વ ખિલાફત હાસિલ
ફરમાઈ. (સીરતે મુજદિદે અલ્ફે સાની, સ. 91) હજરતે મુજદિદે અલ્ફે સાની
છે : “મુજે કસીર વાસિતોં કે જરીએ નાભિયે કરીમ સે સે
ઈરાદત હાસિલ હૈ. સિલ્વિલાએ નકશબન્હિયા મેં 21, સિલ્વિલાએ
કાદિરિયા મેં 25 ઓર સિલ્વિલાએ ચિશિતયા મેં 27 વાસિતોં સે.”

(કૃત્યાતામામ રહાની, દત્ત્ર સુમ, હશ્મન, મુટ્ટેબ ૮૭ જ ૩૨)

પીરો મુર્શિદ કા આ-દબો એહતિરામ (હિકાયત)

હજરતે સાધ્યિહુના મુજદિદે અલ્ફે સાની પીરો અપને પીરો
મુર્શિદ હજરત ખ્વાજા મુહમ્મદ બાકી બિલ્લાહ નકશબન્દી રહ્મતી તુલારે
કા બેહદ આ-દબો એહતિરામ ફરમાયા કરતે થે ઔર હજરત ખ્વાજા
મુહમ્મદ બાકી બિલ્લાહ નકશબન્દી રહ્મતી તુલારે બી આપ કો બડી
કદ્રો મન્જિલત કી નિગાહ સે દેખતે થે. ચુનાન્યે એક રોજ હજરતે મુજદિદે
અલ્ફે સાની હુજરે શરીર મેં તખ્ત પર આરામ ફરમા રહે થે
કે હજરત ખ્વાજા મુહમ્મદ બાકી બિલ્લાહ નકશબન્દી રહ્મતી હુસરે
દરવેશોં કી તરહ તને તન્દા તશરીફ લાએ. જબ આપ હુજરે કે દરવાજે
પર પહોંચે તો ખાદિમ ને હજરતે મુજદિદે અલ્ફે સાની કો
બેદાર કરના ચાહા મગર આપ ને સખ્તી સે મન્ના ફરમા
દિયા ઔર કમરે કે બાહર હી આપ કે જાગને કા ઈન્નિઝાર કરને લગે.
થોડી હી દેર બા'દ હજરતે મુજદિદે અલ્ફે સાની કી આંખ

કરમાને મુસન્ફા : مَسْلِيٰ اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰيْهِ وَبِرَحْمٰنٰهُ سَمّٰ : જિસ કે પાસ મેરા જિક હો ઔર વોહ મુજ પર દુરુદ શરીફ ન પઢે તો વોહ લોગોં મેં સુ કંઈકાસ તરીન શખ્સ હૈ.. (سنાચિ)

ખુલી બાહર આહટ સુન કર આવાજ દી કૌન હૈ ? હજરત ખ્વાજા બાકી બિલ્લાહ રહ્માયા : ફકીર, મુહમ્મદ બાકી. આપ રહ્માયા આવાજ સુનતે હી તખ્ત સે મુજૂતરિબાના (થા'ની બે કરારી કે આલમ મં) ઉઠ ખેડે હુએ ઔર બાહર આ કર નિહાયત ઈજારો ઈન્કિસારી કે સાથ પીર સાહિબ કે સામને બા અદબ બેઠ ગએ. (રૂબેદુલ્ ગુલામાત્મકાન પુસ્તક પૃષ્ઠા ૧૦૩ માટે)

મજાર શરીફ પર હાજિરી

હજરતે સચ્ચિદુના મુજદિટે અલ્ફે સાની મર્કુલ ઔલિયા લાહોર મેં થે કે 25 જુમાદલ આખિરા 1012 સિ.હિ. કો આપ રહ્માયા કે પીરો મુર્શિદ હજરતે સચ્ચિદુના ખ્વાજા મુહમ્મદ બાકી બિલ્લાહ નકશબન્દી કા રહ્માયા ટેહલી મેં વિસાલ હો ગયા. યેહ ખબર પહોંચતે હી આપ ફૌરન ટેહલી રવાના હો ગએ. ટેહલી પહોંચ કર મજારે પુર અન્વાર કી જિયારત કી, ફાતિહા ખ્વાની ઔર અહલે ખાના કી તા'જિયત સે ફારિગ હો કર સરહિન્દ તશરીફ લાએ.

(એવા પુસ્તક પૃષ્ઠા ૩૨, ૧૦૯ માટે)

નેકી કી દા'વત કા આગામા

હજરતે સચ્ચિદુના મુજદિટે અલ્ફે સાની ને યું તો કિયામે આગારા કે જમાને હી સે નેકી કી દા'વત કા આગાજ કર દિયા થા, લેકિન 1008 સિ.હિ. મેં હજરત ખ્વાજા મુહમ્મદ બાકી બિલ્લાહ નકશબન્દી રહ્માયા સે બેઅત કે બા'દ બા કાઈદા કામ શુરુઆ ફરમાયા. અહદે અકબરી કે આખિરી સાલોં મેં મર્કુલ ઔલિયા લાહોર ઔર સરહિન્દ શરીફ મેં રહ કર ખામોશી ઔર દૂર અન્દશી કે સાથ અપને કામ મેં

કરમાને મુસ્તફા : تَعَالَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَبِسْمِهِ وَتَعَالَى إِيمَانُهُ وَتَعَالَى سُلْطَانُهُ
તુમ જાં ભી હો મુજ પર હૃતુદ પઢો, કે તુમધારા હૃતુદ મુજ તક પહોંચતા
હૈ. (ત્રિપાની)

મસરૂફ રહે ઉસ વક્ત અવાનિયા કોશિશ કરના મૌત કો દા'વત દેને કે
મુ-તરાહિફ થા. જાબિરાના ઔર કાહિરાના હુકૂમત કે હોતે હુએ ખામોશી
સે કામ કરના ભી ખતરે સે ખાલી ન થા લેકિન હજરતે મુજદિદે અલ્ફે
સાની ને ફેદ્સ સ્રોતોરાની કી મક્કી જિન્દગી કે ઈબ્લિદાઈ
દૌર કો પેશે નજર રખા. જબ દૌરે જહાંગીરી શુરૂઆ હુવા તો મ-દની
જિન્દગી કો પેશે નજર રખતે હુએ બરૂમલા કોશિશ કા આગાજ ફરમાયા.
હજરતે સચ્ચિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની ને નેકી કી દા'વત
ઔર લોગોં કી ઈસ્લાહ કે લિયે મુખ્તલિફ ઝરાએએ ઈસ્તિ'માલ ફરમાયે.
આપ રહ્મતુલ્લાહ ને સુન્નતે ન-બવી કી પૈરવી મેં અપને મુરીદોં,
ખુ-લફ્ફા ઔર મક્કતુભાત કે ઝરીએ ઈસ તહરીક કો પરવાન યથાયા.

(સીરતે મુજદિદે અલ્ફે સાની, સ. 157 મુલખ્યસન)

ઈમામ ગજાલી કે ગુસ્તાન કો ડાંટા (હિકાયત)

એક મર્તબા એક શાખસ હજરતે સચ્ચિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની
કે સામને ફલાસિફા કી તા'રીફ કરને લગા, ઉસ કા અન્દાજ
ઔસા થા કે જિસ સે ઉલમાએ કિરામ રહ્મતુલ્લાહ ને તૌહીન લાજીમ
આતી થી, આપ રહ્મતુલ્લાહ ને ઉસે સમજાતે હુએ ફલાસિફા કે રદ મેં
હજરતે સચ્ચિદુના ઈમામ મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ ગજાલી
કા ફરમાને આલી સુનાયા તો વોહ શાખસ મુંહ બિગાડ કર
કહને લગા : ગજાલી ને ના મા'કૂલ બાત કહી હૈ, હજરતે
સચ્ચિદુના ઈમામ મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ ગજાલી

કરમાને મુસ્તફા : ﷺ : جو لوگ اپنی મજલિસ સे અહ્વાહ કે જિક ઔર નબી પર દુરુદ શરીક પછે બિગેર (ઉક્ત ગંભેરો તો વોહ બદ્ભૂતાર મુદ્દાર સે (ઉક્ત લાયન))

رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْوَالِيٰ
કો જલાલ આ ગયા ! ફૌરન વહાં સે ઉઠે ઔર ઉસે ડાંટતે હુએ ઈશ્રાદ
ફરમાયા : “અગર અહલે ઈલમ કી સોહબત કા ઝોક રખતે હો તો ઐસી
બે અ-ઇદ્બી કી બાતોં સે અપની જબાન બન્દ રખો.” (زبدۃ القمادات ص ۱۳۱)

ગુસ્તાખ કા ઈષ્ટ્રાતનાક અન્જામ (હિકાયત)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! કિસી ભી મુસલ્માન કી તહ્થકીર
હુન્યા વ આખિરત દોનોં હી કે લિયે નુકસાન દેહ હૈ લેકિન બુઝુગાને દીન
કી ગુસ્તાખી કી સર્જા બા'જ અવકાત હુન્યા મેં હી દી જાતી હૈ તાકે ઐસા
શાખ્સ લોગોં કે લિયે ઈષ્ટ્રાત કા સામાન બન જાએ. ચુનાન્યે હજરતે સચ્ચિદુના
તાજુદીન અઞ્છુલ વહ્નિહાબ બિન અલી સુબુકી રહ્માતે હુન્યા :
એક ફીંડ (યા'ની આલિમે દીન) ને મુઝે બતાયા કે એક શાખ્સ ને ફિક્કદે
શાફેઈ કે દર્સ મેં હજરતે સચ્ચિદુના ઈમામ મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ બિન
મુહમ્મદ ગજાલી કી રહ્માતે હુન્યા : કો બુરા ભલા કહા, મૈં ઈસ પર બહુત
ગમગીન હુવા, રાત ઈસી ગમ કી કેફિયત મેં નીંદ આ ગઈ. ખ્વાબ મેં
હજરતે સચ્ચિદુના ઈમામ મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ ગજાલી
કિયા તો આપ રહ્માતે હુન્યા : “ફિક મત કીજિયે,
વોહ કલ મર જાએગા.” સુષુપ્ત જબ મૈં હલ્કાએ દર્સ મેં પહોંચા તો ઉસ
શાખ્સ કો હશાશ બશાશ (યા'ની ભલા ચંગા) દેખા મગર જબ વોહ વહાં
સે નિકલા તો ધર જાતે હુએ રાસ્તે મેં સુવારી સે ગિરા ઔર ઝખ્મી હો
ગયા, સૂરજ ગુરુબ હોને સે કબ્લ હી મર ગયા. (اتحاف الشاة لِلرَّبِّيِّدِيِّ ج 1 ص ۱۴)

فِرَمَانَهُ مُسْنَدًا : ﴿إِنَّ اللَّهَ عَالِمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ﴾ (جُمُعُ الْجَاهِلَةِ) .

શોકે તિલાવત

હજરતે સાધ્યિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની સફર મેં તિલાવતે કુરઆને કરીમ ફરમાતે રહતે, બસા અવકાત તીન તીન ચાર ચાર પારે ભી મુક્કમલ ફરમા લિયા કરતે થે. ઈસ દૌરાન આયતે સજદા આતી તો સુવારી સે ઉત્તર કર સજદાએ તિલાવત ફરમાતે. (رُبَّنَةُ الْقَعَدَاتِ ص ٢٠٧ مُلْخَصًّا)

સુન્નત પર અમલ કા ઇન્ઝામ (હિકાયત)

હજરતે સાધ્યિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની દીગાર મુઆ-મલાત કી તરફ સોને જાગને મેં ભી સુન્નત કા ખ્યાલ ફરમાયા કરતે થે. એક બાર ૨-મજાનુલ મુખારક કે આખિરી અ-શરે મેં તરાવીહ કે બા'દ આરામ કે લિયે બે ખ્યાલી મેં બાઈ (LEFT) કરવટ પર લૈટ ગાએ, ઈતને મેં ખાદિમ પાઉં દબાને લગા. આપ રહ્મતُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ كો અચાનક ખ્યાલ આયા કે “દાઈ (RIGHT) કરવટ પર લૈટને કી સુન્નત” છૂટ ગઈ હૈ. નર્સ ને સુસ્તી દિલાઈ કે ભૂલે સે ઐસા હો જાએ તો કોઈ બાત નહીં હોતી લેકિન આપ (رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ) ઓર સુન્નત કે મુતાબિક દાઈ (યા'ની સીધી) કરવટ પર આરામ ફરમા હુએ. આપ રહ્મતُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ફરમાતે હૈને : ઈસ સુન્નત પર અમલ કરતે હી મુજ પર ઈનાયાત, બ-રકાત ઓર સિલ્સિલે કે અન્વાર કા જુહૂર હોને લગા ઓર આવાજ આઈ : “સુન્નત પર અમલ કી વજહ સે આપ કો આખિરત મેં કિસી કિસ્મ કા અજાબ ન દિયા જાએગા ઓર આપ કે પાઉં દબાને વાલે ખાદિમ કી ભી મળિફરત કર દી ગઈ.” (અપાચા ૧૮. મુલ્લાખા)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! દેખા આપ ને ! સુન્નત પર અમલ

ફરમાને મુસ્તકા : مُعَذِّبٌ عَنِ الْمُنَجِّيِّ وَالْمُنَجِّيُّ تُمَّ بِرَحْمَةِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ (ابن عدي)

કી કેસી બ-ર-કતેં હેં. અગર હમ ભી સુન્નત કે મુતાબિક સોને કી આદત બના લેં તો ઈસ કી બ-રકાત નસીબ હોંગી. યેહ ભી મા'લૂમ હુવા કે નેક બનદોં કી ખિદમત કરના ભી બહુત બડી સાચાદત કા બાઈસ હોતા હૈ.

સોને, જાગને કે 5 મ-દની ફૂલ

✿ સોને સે પહલે યેહ દુઆ પઠ લીજિયે : **اَللّٰهُمَّ بِاسْمِكَ اَمُوتُ وَاحْيَا :**
તરજમા : એ અલ્લાહ ઉર્જા ! મૈં તેરે નામ કે સાથ હી મરતા હું ઓર જીતા હું (યા'ની સોતા ઓર જાગતા હું). (بخاري ج ٤ ص ١٩٦ حديث ٦٣٢٥)
✿ સુન્નત ધૂં હૈ કે “કુત્બ તારે (યા'ની શિમાલ) કી તરફ સર કરે ઓર સીધી કરવટ પર સોએ કે સોને મેં ભી મુંહ કા'બે કો હી રહે.” (ફતાવા ર-જવિયા, જિ. 23, સ. 385) દુન્યા મેં હર જગાહ કુત્બ તારા શિમાલ કી જાનિબ નહીં પડેગા લિહાજા હુન્યા કે કિસી ભી છિસ્સે મેં સોએં ઓર સર યા પાઉ કિસી ભી સમા હોં બસ “સીધી કરવટ ઈસ તરફ સોએં કે ચેહરા કિબ્લે કી તરફ રહે” સુન્નત અદા હો જાએગી. ✿ જાગને કે બા'દ યેહ દુઆ પઠિયે :
تَرْجِمَةُ الْحَمْدٍ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ التَّشْوُرُ -
કુત્બ કુલિયે હૈને જિસ ને હમેં મારને કે બા'દ જિન્દા કિયા ઓર ઉસી કી તરફ લૌટ કર જાના હૈ. (بخاري ج ٤ ص ١٩٦ حديث ٦٣٢٥)
બહારે શારીઅત જિલ્દ 3 સર્કણા 436 પર હૈ : (નીંદ સે બેદાર હો કર) ઉસી વક્ત પક્કા ઈરાદા કરે કે પરહેઝ ગારી વ તકવા કરેગા કિસી કો સતાએગા નહીં ✿ નીંદ સે બેદાર હો કર મિસ્વાક કીજિયે ✿ રાત મેં નીંદ સે બેદાર હો કર તહજજુદ અદા કીજિયે કે બડી સાચાદત હૈ. સચ્ચિદુલ મુખલ્લિયાન, રહ્મતુલ્લિલ આ-લમીન

करमाने मुस्तकः : مुग पर कसरत से हुरूदे पाक पढ़ो बेशक तुम्हारा मुग पर हुरूदे पाक पढ़ना तुम्हारे गुनाहों के लिये मजिफ़रत है। (ابن حسَّان)

صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نے ۝ ۷ شَرْقَ وَ فَرَمَا يَا : “فَأُولَئِنَّمَنْ كَمْ بَأْدَ أَنْفَجَلَ نَمَاجَ رَأْتَ كَمْ نَمَاجَ هُنَّ” (مُسْلِمٌ مِنْ ۵۹۱ حَدِيثٍ ۱۱۶۳)

मजिफ़रत की विशारत

हज़रते सचिवना मुज़दिदे अल्ले सानी ने फ़िद्दीन सर्वे तूरानी भारते तहसील से अल्ले सर्वे तूरानी भारते तहसील में एक दिन में अपने रु-इकां के साथ बैठा अपनी कमज़ोरियों पर गौरो फ़िक्क कर रहा था, आजिजी व इन्किसारी का ग-लभा था। इसी दौरान ब भिस्टांके हडीस : “مَنْ تَوَاضَعَ لِلَّهِ رَفِعَهُ اللَّهُ“ : या’नी जो अल्लाह के लिये इन्किसारी करता है अल्लाह उसे उर्ज़وج़ल बुलन्दी आता फ़रमाता है।” ۱ ۲۶ उर्ज़وج़ल की तरफ़ से जिताब हुवा : “غَفَرَتْ لَكَ وَلِمَنْ تَوَسَّلَ بِكَ بِوَاسِطَةٍ أَوْ بِغَيْرِ وَاسْطَةٍ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ“ या’नी मैं ने तुम को बज्जा हिया और कियामत तक पैदा होने वाले उन तमाम लोगों को भी बज्जा हिया जो तेरे वसीले से बिल वासिता या बिला वासिता मुझ तक पहोंचें।” इस के बा’द मुझे हुक्म दिया गया के मैं इस विशारत को झालिर कर दूँ। (حضراتُ الْقَدْسُ، دفترُ دُومٌ ص ۴۰، ۴۱ مُنْخَصِّصًا)

सवाब का तोहफा (हिकायत)

हज़रते इमामे रज्जानी, मुज़दिदे अल्ले सानी के फ़िद्दीन सर्वे तूरानी, मुज़दिदे सानी के खाइम हज़रत हाज़िर बीबी अहमद फ़रमाते हैं : हज़रते सफ़रो हज़रत के खाइम हज़रत हाज़िर बीबी अहमद फ़रमाते हैं : हज़रते मुज़दिदे अल्ले सानी के “अज़मेर शरीक” कियाम के दौरान एक दिन मैंने 70 हज़रत भारते किलमओ तथ्यिबा पढ़ा और आप रحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ द्वारा अर्ज की : मैंने 70 हज़रत भारते किलमा शरीक

۱ شُبَّابُ الْأَيَمَانِ ج ۶ ص ۲۷۶ حَدِيثٍ ۸۴۰

ફરમાને મુસફા : ﴿إِنَّمَا نَنْهَاكُمْ عَنِ الْكِبَرِ مِنْ أَنَّمَا تَعْمَلُونَ﴾ : જિસ ને કિતાબ મેં મુજ પર ફુરુણે પાક વિખા તો જબ તક મેરા નામ ઉસ મેં રહેગા ક્રિયતે ઉસ કે લિયે ઈસ્તિજ્ફાર (આની બિશ્વાસ કી ફુઆ) કરતે રહેંગે. (ત્બાની)

પઢા હૈ ઉસ કા સવાબ આપ કી નાખૂર કરતા હું. આપ ને ઈસ્ત્રીન હાથ ઉઠા કર ફુઆ ફરમાઈ. અગલે રોજ ફરમાયા : કલ જબ મેં ફુઆ માંગ રહા થા તો મૈં ને દેખા : ફિરિશ્ટોં કી ફૌજ ઉસ કલિમાએ તથિબા કા સવાબ લે કર આસ્માન સે ઉત્તર રહી હૈ ઉન કી તા'દાદ ઈસ કદર જિયાદા થી કે જમીન પર પાઉં રખને કી જગાહ બાકી ન રહી ! આપ ને મળીએ ફરમાયા : ઈસ ખત્મ કા સવાબ મેરે લિયે નિહાયત મુઝીએ સાબિત હુવા. ઈન્હી હાજ સાહિબ કા બયાન હૈ કે હજરતે મુજદિદે અલ્ફે સાની ને મુજ સે ફરમાયા : મૈં ને જો કુછ બતાયા ઉસ પર તઅજજુબ ન કરના, મૈં અપના હાલ ભી તુમ્હેં બતાતા હું : મૈં રોજાના તહજજુદ કે બા'દ પાંચ સો મર્તબા કલિમાએ તથિબા પઢ કર અપને મર્હૂમ બચ્ચોં મુહમ્મદ ઈસા, મુહમ્મદ ફરૂખ ઔર બેટી ઉમ્મે કુલ્સૂમ કો ઈસાલે સવાબ કરતા થા. હર રાત ઉન કી રૂહેં કલિમાએ તથિબા કે ખત્મ કે લિયે આમાદા કરતી થી. જબ તક મૈં તહજજુદ કી અદાએગી કે બા'દ કલિમાએ તથિબા કા ખત્મ ન કર લેતા વોહ રૂહેં મેરે ઈંડ ગિર્દ ઈસી તરહ ચક્કર લગાતી રહતીં જેસે બચ્ચે રોટી કે લિયે માં કે ગિર્દ ઉસ વકત તક મંડલાતે રહતે હું જબ તક ઉન્હેં રોટી ન મિલ જાએ. જબ મૈં કલિમાએ તથિબા કા ઈસાલે સવાબ કર દેતા તો વોહ રૂહેં વાપસ લૌટ જાતીં. મગાર અબ કસ્રતે સવાબ કી વજહ સે વોહ મા'મૂર હું ઔર અબ ઉન કા આના નહીં હોતા.

(એસા માં ٩٥ મુલ્લાં)

હિકાયત સે હાસિલ હોને વાલે મ-દની કૂલ

❖ જિન્દો કો ભી ઈસાલે સવાબ કિયા જા સકતા હૈ ❖ મુર્દુ

فَرَمَانَهُ مُسْكَنًا ﷺ : جो مुज़ पर एक हिन में 50 बार दुरुटे पाक पढ़े त्रियामत के दिन मैं उस से मुसा-नड़ा करूँ (या नी लाथ मिलाओ)गा। (ابن بشوار)

अपने अंगीओ अकारिब और दोस्त अहबाब की तरफ से ईसाले सवाब के मुन्तज़िर रहते हैं ☣ मुर्दों को सवाब पढ़ोंचता है और वोह सवाब पा कर मुत्मर्दन हो जाते हैं ☣ ईसाले सवाब करना औलियाएँ किराम का तरीका रहा है।

ਹਜ਼ਾਰ ਦਾਨੇ ਵਾਲੀ ਤਰਬੀਹ

ਹਜ਼ਰਤੇ ਹਾਜ਼ ਹੁਭੀਬ ਅਹਮਦ ਫਰਮਾਤੇ ਹੋਣੇ : ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤੇ ਸਾਡਿਹੁਨਾ ਮੁਜ਼ਦਿਟੇ ਅਲ੍ਕੇ ਸਾਨੀ ਕੌਂਸ਼ ਸ੍ਰੋਤੁਲੋਤੁਰਾਨੀ ਕੋ ਕਲਿਮਾਏ ਤਥਿਆ ਕਾ ਸਵਾਬ ਨਜ਼ੂਰ ਕਿਯਾ ਉਸੀ ਦਿਨ ਸੇ ਆਪ ਨੇ ਅਪਨੇ ਲਿਧੇ ਏਕ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾਨੇ ਵਾਲੀ ਤਰਬੀਹ ਬਨਵਾਈ ਔਰ ਤਨਾਈ ਮੈਂ ਉਸ ਪਰ ਕਲਿਮਾਏ ਤਥਿਆ ਕਾ ਵਿਦ ਫਰਮਾਨੇ ਲਗੇ। ਸ਼ਥੇ ਜੁਮੁਆ ਕੋ ਖਾਸ ਤੌਰ ਪਰ ਮੁਰੀਈਨ ਕੇ ਹਮਰਾਹ ਉਸੀ ਤਰਬੀਹ ਪਰ ਏਕ ਹਜ਼ਾਰ ਦੁਰੂਦ ਸ਼ਰੀਫ ਕਾ ਵਿਦ ਫਰਮਾਯਾ ਕਰਤੇ।

(حضرات القُدُس، دفتر دوم ص ۹۶)

ਬੀਬੀ ਆਈਸਾ ਕੇ ਈਸਾਲੇ ਸਵਾਬ ਕੀ ਹਿਕਾਯਤ

ਈਮਾਮੇ ਰਖਿਆਨੀ, ਹਜ਼ਰਤੇ ਮੁਜ਼ਦਿਟੇ ਅਲ੍ਕੇ ਸਾਨੀ ਫਰਮਾਤੇ ਹੋਣੇ : ਪਲਲੇ ਅਗਰ ਮੈਂ ਕਭੀ ਖਾਨਾ ਪਕਾਤਾ ਤੋ ਉਸ ਕਾ ਸਵਾਬ ਹੁਜ਼ੂਰ ਸਰਵਰੇ ਆਲਮ ਚੱਲੀ ਅਭੀਲ ਮੁਅਮਿਨੀਨ ਹਜ਼ਰਤੇ ਮੌਲਾਏ ਕਾਏਨਾਤ, ਅਲਿਥੁਲ ਮੁਰਤਜਾ ਸ਼ੇਰੇ ਖੁਦਾ ਵ ਹਜ਼ਰਤੇ ਹੋ ਜਾਂਨਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀ ਅਰਵਾਹੇ ਮੁਕਦਸਾ ਕੇ ਲਿਧੇ ਹੀ ਖਾਸ ਈਸਾਲੇ ਸਵਾਬ ਕਰਤਾ ਥਾ। ਏਕ ਰਾਤ ਘਵਾਬ ਮੈਂ ਫੇਖਾ ਕੇ ਜਨਾਬੇ ਰਿਸਾਲਤ ਮਖਾਬ ਚੱਲੀ ਅਭੀਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਤਥਾਈ ਫਰਮਾ ਹੈਂ। ਮੈਂ ਨੇ ਆਪ ਕੀ ਬਿਦਮਤੇ ਬਾ ਬ-2-ਕਤ ਮੈਂ

﴿كَرَمًا نَّاهِيَّا مُعْذِنَاتِكَارِيَّا عَلَيْهِ وَالْهُوَ سَلَمٌ﴾ : बरोजे कियामत लोगों में से भेरे करीब तर वोह होगा जिस ने हुन्मा में मुज पर कियादा हुरूद पाक पठे होगे। (ترمذی)

सलाम अर्ज किया तो आप ﷺ मेरी जानिब मु-तवज्जोह न हुए और चेहरे अन्वर दूसरी जानिब फैर लिया और मुज से फरमाया : “मैं आईशा के घर खाना खाता हूं, जिस किसी ने मुझे खाना भेजना हो वोह (हजरते) आईशा के घर भेजा करे。” उस वक्त मुझे मा’लूम हुवा के आप ﷺ के तवज्जोह न फरमाने का सबब येह था के मैं उभ्मुल मुअमिनीन हजरते सच्चि-दतुना आईशा सिद्धीका رضي الله تعالى عنها को शरीके तमाम (या’नी ईसाले सवाब) न करता था। ईस के बा’द से मैं हजरते सच्चि-दतुना आईशा سिद्धीका رضي الله تعالى عنها अहले बल्के तमाम उभ्महतुल मुअमिनीन رضي الله تعالى عنها को बल्के सब अहले बैत को शरीक किया करता हूं और तमाम अहले बैत को अपने लिये वसीला बनाता हूं। (كتابات امام رضا، فتن دم حضرت شمش کتب، ۱۸۰۰۷۳۴) अख्लाहु رَبِّبِلْعُول
ईज़्ज़ات की उन पर रहमत हो और उन के सदके हमारी बे हिसाब मणिकरत हो।

امين بجواهِ الْبَيْنِ الْأَمْيَنِ ﷺ

तमाम औरतों में सब से प्यारी बीजी आईशा

मीठे मीठे ईस्लामी आईयो ! ईस हिकायत से मा’लूम हुवा के जिन को ईसाले सवाब किया जाता है उन को पहोंच जाता है येह भी पता चला, के ईसाले सवाब महदूद बुजुर्गों को करने के बजाए सभी को कर देना चाहिये। हम जितनों को भी ईसाले सवाब करेंगे सभी को बराबर बराबर ही पहोंचेगा और हमारे सवाब में भी कोई कमी न होगी।¹

¹ : मजीद मा’लूमात के लिये मक-त-बतुल मदीना से रिसाला “फ़اتिहा और ईसाले सवाब का तरीका (सफ़ीहत 36)” हाइय्यतन हासिल कर के पढ़िये।

فَرَمَأَنَّهُ عَالَعَلَيْهِ وَالْهَوَسَلَمُ : إِذْنَسْ نَمَّ بُوْجَرَمَّ بَرَّ أَكَمَرَبَا هُرُودَ بَثَا أَلَلَّاَهَ عَلَسَ بَرَّ دَسَ رَهَمَتَنَّ بَهَجَتَا
أَوَرَ (उस के नाम से आ) 'माल' में दस नेकियां लिखता हैं. (तर्मदी)

ये ही पता चला के हमारे आका, सरकारे दो आलम
उभ्मुल मुअमिनीन हजरते सच्चि-दतुना आईशा सिद्दीका
से बेहद उन्नियत रखते हैं. "बुखारी" शरीफ की रिवायत है, हजरते
सच्चिदुना अप्रत्यक्ष बिन आस रच्चि-जब "ग़ज़्व ए सलासिल" से
वापस लौटे तो उन्होंने अर्ज की : या रसूलल्लाह !
आप को तमाम लोगों में सब से ज़ियादा महबूब कौन है ? फरमाया :
(औरतों में) आईशा. उन्होंने फ़िर अर्ज की : मर्दों में ? फरमाया : इन के
वालिद (या'नी हजरते सच्चिदुना अबू बकर सिद्दीक) . (رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَالْهَوَسَلَمُ !)

(بخاري ج 2 ص 519 حديث 3662)

बिन्ते सिद्दीक आरामे जाने नवी
या'नी है सूरये नूर किन की गवाह
उस हरीमे बराअत पे लाखों सलाम
उन की पुरनूर सूरत पे लाखों सलाम

(हाईके अज्ञाश शरीफ, स. 311)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ !

वली वली को पहचानता है (हिकायत)

हजरते सच्चिदुना मुज़दिदे अद्दे सानी जिन दिनों
फ़र्कजुल औलिया लाहोर में कियाम पज़ीर थे उस दौरान एक सज्जी
झोश आप रَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَالْهَوَسَلَمُ (उस की ता'जीम के लिये खड़े हो गए). उस के जाने के बा'द
आप से अर्ज की गई : वोह तो सज्जी झोश था ! (उस की ऐसी ता'जीम ?)
इर्शाद फरमाया : वोह अज्ञाल (या'नी वलिय्युल्लाह) हैं, खुद को धृपाने
के लिये ये ही पेशा ईजियार कर रखा है. (حضراث القَدْسُ، دفتر دوم ص ٩٨)

કરમાને મુસ્તકા : ﷺ : શબે જુમુઆ ઔર રોજે જુમુઆ મુજ પર હુરદ કી કસરત કર લિયા કરો જો એસા કરેગા કિયામત કે હિન મૈં ઉસ કા શરીર વ ગવાહ બન્ણુંગા . (شعب الایمان)

“સરહિન્દ શરીર” કે નવ હુરદ કી નિરખ્યત સે ૧૦ કુરામાતુજી

《1》 એક વકત મેં દસ ઘરોં મેં તશરીફ આ-વરી (હિકાયત)

હજરતે સચ્ચિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની શૈખ અહ્મદ સરહિન્દી માઝે રહેતી હતી કો દસ મુરીદો મેં સે હર એક ને માહે ૨-માઝાનુલ મુખારક મેં એક હી દિન ઈફતાર કી દા'વત દી, આપ રહેતી હતી ને સબ કી દા'વત કબૂલ ફરમા લી, જબ ગુરુબે આફતાબ કા વકત હુવા તો એક હી વકત મેં સબ કે પાસ તશરીફ લે ગયે ઔર ઉન કે સાથ રોજા ઈફતાર ફરમાયા.

(جامع كرامات الاولى للنبهاني ج ١ ص ٥٥٦)

《2》 ફૌરન બારિશ બન્દ હો ગઈ (હિકાયત)

એક મર્તબા બારિશ બરસ રહી થી તો હજરતે સચ્ચિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની ને ફેદ્દિસ સ્રોતની નિરખ નજર ઉઠાઈ ઔર બારિશ સે ઈશાંદ ફરમાયા : “હુલાં વકત તક રૂક જા !” ચુનાન્યે બારિશ ઉસી વકત તક થમ (યાની રૂક) ગઈ.

(ايضاً ج ١ ص ٥٥٦)

《3》 છસે હાથી કે પાઉ તલે કુચલ્વા દિયા જાએ (હિકાયત)

એક અમીર ઝાડે સે બાદશાહ નારાજ હો ગયા ઔર ઉસે મર્કજુલ ઔલિયા લાહોર સે સરહિન્દ તલબ કિયા. ઉસ કે બારે મેં યેહ હુકમ જારી કિયા કે જેસે હી યેહ આએ તો ઈસે હાથી કે પાઉ કે નીચે કુચલ્વા દિયા જાએ. વોહ અમીર ઝાડા જબ સરહિન્દ પહોંચા તો હજરતે સચ્ચિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની કી ફેદ્દિસ સ્રોતની ભિદમતે બા બ-ર-કત મેં હાજિર હો કર નિહાયત હી આજિઝી કે સાથ અપની નજીત કે લિયે અર્જ ગુજાર હુવા. આપ ને કુછ દેર મુરા-કબા કિયા ફિર ફરમાયા :

કરમાને મુસફીક : جو مुજ ૫૨ એક બાર હૃદાદ પદ્ધતા હે અહ્લાદ ઉસ કે લિયે એક કીરત અજ લિખતા હૈ ઔર કીરત ઉહૃદાદ પછાડ જિતના હૈ. (عبدالرزاقي)

બાદશાહ કી તરફ સે તુમ્હેં કોઈ તકલીફ નહીં પહોંચેગી બલ્કે વોહ તુમ પર મેહૂરબાન હોગા. ઉસ અમીર જાહે ને અર્જ કી : આલીજાહ ! આપ લિખ કર દે દીજિયે તાકે યેહ તહરીર મેરી તસ્કીને કલ્બી (યા'ની દિલ કે સુકૂન) કા સામાન હો. ચુનાન્યે આપ રહ્મતુલ્લહ ને ઉસ કી તસ્લ્લી કે લિયે યેહ તહરીર ફરમાયા : “યેહ શાખ્સ બાદશાહ કે ગુર્સે કે ખૌફ સે યહાં આવા હૈ લિહાજા ઈસ ફીર ને અપની જમાનત મેં લે કર ઈસ ઈસ મુસીબત સે રિહાઈ દે દી.” વોહ અમીર જાદા જૈસે હી બાદશાહ કે દરબાર મેં પહોંચા તો આપ રહ્મતુલ્લહ કે ઈશારાદ કે મુતાબિક બાદશાહ ને ઉસે દેખા તો મુસ્કુરાયા ઔર નસીહત કે તૌર પર ચન્દ બાતેં કહીં ઔર નિહાયત મેહૂરબાની કે સાથ ઈન્નામો ઈકરામ સે નવાજ કર રહ્યું સતત કર દિયા.

(حضراتُ الْقَدْسُ، دفترِ قُومٍ ص ١٧٠ ملخصاً)

﴿4﴾ બચ્યે કે બારે મેં જોબી ખબર દી (હિકાયત)

હજરતે સચ્ચિદાનાનું મુજદિદે અલ્ફે સાની કે એક અન્યીજ કે હાં બેટા પૈદા તો હોતા લેકિન છોટી ઉઅ મેં હી ફૈત હો જાતા. એક બાર જબ બેટા પૈદા હુવા તો વોહ બચ્યે કો લે કર આપ કી ભિદમતે બા બ-ર-કત મેં હાજિર હુવા ઔર સારા માજરા સુનાયા ઔર અર્જ કી, કે હમ ને મન્નત માની હૈ કે અગાર યેહ બચ્યા બડા હુવા તો હમ ઈસે આપ કી ગુલામી મેં દે દેંગો. આપ રહ્મતુલ્લહ ને ઈશારાદ ફરમાયા : “ઈસ કા નામ અબ્દુલ હક રખો, યેહ જિન્દા રહેગા ઔર બડી ઉઅ પાએગા, લેકિન હર માહ હજરત ષ્વાજા બહાઉદીન નકશબન્દ ઉલ્લહ કે ફરમાન કી નિયાજ દિલવાતે રહો.”

فَرَمَّا نَبِيُّهُ مُوسَىٰ لِلَّهِ تَعَالَى عَنْهُ الْمَحْمَدُ: إِنَّمَا أَنْتَ مُرْسَلٌ فِي الْأَرْضِ لِتُنذِنَّ لِلنَّاسِ وَلِتُنَذِّرَهُمْ وَلِتَعْلَمَ أَنَّهُمْ لَا يَشْكُرُونَ
كَمْ كَثُرَ الظَّالِمُونَ (جِئُوا بِالْحَمْدِ) (جِئُوا بِالْحَمْدِ)

ب-۲-کتاب سے ووہ بخ्या بड़ी उम्र को पहलोंचा। (ايضاً ص ۲۰۵ ملخصاً)

﴿5﴾ دِل کی بات جان لی ! (ਛਿਕਾਇਤ)

ਹਜ਼ਰਤੇ ਸਾਥਿਹੁਨਾ ਮੁਜ਼ਦਿਣ ਅਲ੍ਫੇ ਸਾਨੀ ਕੇ ਏਕ ਮੁਰੀਦ ਕਾ ਬਧਾਨ ਹੈ ਕੇ ਮੈਂ ਛੁਪ ਕਰ ਅਫ਼ਧੂਨ ਖਾਧਾ ਕਰਤਾ ਥਾ ਔਰ ਈਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭੀ ਮਾਲੂਮ ਨਹੀਂ ਥਾ। ਏਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਆਪ ਕੇ ਰਖਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਟ ਨੇ ਮੇਰੀ ਤਰ੍ਫ ਦੇਖ ਕਰ ਫਰਮਾਧਾ : ਕਿਆ ਬਾਤ ਹੈ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਹਿਲ ਮੈਂ ਤਾਰੀਕੀ (ਧਾਰੀ ਅਂਧੇਰਾ) ਦੇਖਤਾ ਹੁੰ ? ਮੈਂ ਨੇ ਈਕਰਾਰ ਕਿਯਾ ਕੇ ਮੈਂ ਛੁਪ ਕਰ ਅਫ਼ਧੂਨ ਖਾਧਾ ਹੁੰ ਲੇਕਿਨ ਅਥ ਈਸ ਸੇ ਤੌਬਾ ਕਰਤਾ ਹੁੰ। (ايضاً)

﴿6﴾ ਮਾਂਗ ਕਿਧਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ? (ਛਿਕਾਇਤ)

ਏਕ ਦਿਨ ਹਜ਼ਰਤੇ ਸਾਥਿਹੁਨਾ ਮੁਜ਼ਦਿਣ ਅਲ੍ਫੇ ਸਾਨੀ ਤਨਾਈ ਮੈਂ ਤਥਾਰੀਝ ਫਰਮਾ ਥੇ ਔਰ ਏਕ ਨੌ ਮੁਸਲਿਮ (ਧਾਰੀ ਨਿਯਮ) ਆਪ ਕੀ ਬਿਧਮਤੇ ਬਾ ਬ-۲-ਕਤ ਮੈਂ ਮੌਜੂਦ ਥਾ। ਆਪ ਨੇ ਰਖਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਟ ਨੇ ਉਸ ਸੇ ਫਰਮਾਧਾ : “ਮਾਂਗ ਕਿਧਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ? ਜੋ ਮਾਂਗੇਗਾ ਵੋਹੀ ਮਿਲੇਗਾ।” ਉਸ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿਯਾ : “ਆਲੀਆਹ ! ਮੇਰਾ ਭਾਈ ਔਰ ਵਾਲਿਦਾ ਅਪਨੇ ਕੁਝ ਮੈਂ ਬਡੀ ਸ਼ਿਦਤ (ਧਾਰੀ ਸੱਖੀ) ਰਖਤੇ ਹੋਂ, ਮੇਰੀ ਬਹੁਤ ਕੋਣਿਥਾ ਕੇ ਬਾ ਵੁਜੂਦ ਵੋਹ ਈਖਲਾਮ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ, ਆਪ ਤਵਜ਼ੀਓਹ ਫਰਮਾ ਦੀਕਿਧੇ ਕੇ ਵੋਹ ਮੁਸਲਿਮਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।” ਫਰਮਾਧਾ : ਈਸ ਕੇ ਈਲਾਵਾ ਕੁਛ ਔਰ ਭੀ ਚਾਹਿਧੇ ? ਅੱਜ ਕੀ : ਆਪ ਕੀ ਤਵਜ਼ੀਓਹ ਸੇ ਮੁੜੇ ਭਲਾਈਆਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇਂਗੀ, ਲੇਕਿਨ ਅਭੀ ਧੇਹੀ ਘਵਾਹਿਸ਼ ਹੈ ਕੇ ਵੋਹ ਮੁਸਲਿਮਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇਂ। ਫਰਮਾਧਾ : “ਵੋਹ ਬਹੁਤ ਜਲਦ ਮੁਸਲਿਮਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇਂਗੇ।” ਆਪ ਕੇ ਰਖਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਰਮਾਨੇ ਕੇ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ

فَرَمَأَنِي مُعْجَدًا : مُعْجَدًا عَلَى عَيْنِهِ وَالْبَرْسَلُ
فَدَنَّا بِرَأْسِهِ كِتَابًا مَطْرَأً تُمَحَّدِي لِيَقْرَأَهُ نُورٌ لَهُ (فُرْدُوسُ الْأَخْبَارِ)

उस का भाई और वालिदा दोनों सरहिन्द शरीर आ कर मुशर्रफ व ईस्लाम हो गए। (ايضاً من ٢٠٣ ملخصاً) अल्लाहु رَبِّ الْعَالَمِين् की उन पर रहमत हो और उन के सदके हमारी बे हिसाब मर्जिरत हो।

امين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

﴿7﴾ مُرَيْدُ الْمَدْدَهِ فِي الْفَرْمَادِ (हिकायत)

हज़रते सचियद्दुना मुज़दिदे अल्के सानी के फ़िस سِرُّهُ التُّوزَانِी भास सचियद जमाल एक रोज़ डिसी वाई से गुज़र रहे थे के अचानक एक शेर सामने आ गया ! उन के कदम वहीं जम गए, आनन फानन अपने मुर्शिद हज़रते मुज़दिदे अल्के सानी की बारगाह में अर्ज की : رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَيْنِهِ ! उसी वक्त हज़रते सचियद्दुना मुज़दिदे अल्के सानी भी तशरीफ ले जा चुके थे।

(زينة المقامات ص ٢٦٣ ملخصاً)

शेरों पे शरक रथते हैं दरबार के कुते शाडों से भी बढ़ कर हैं गदायाने मुहम्मद

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿8﴾ बद अकी-दगी का पवान में इलाज फर्मा दिया (हिकायत)

एक शाखे बा'ज सडाबाए किराम عَيْنِهِمُ الرِّضْوَانِ बिल खुसूस हज़रते सचियद्दुना अभीरे मुआविया से رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ مَعَادُهُ عَزِيزٌ कीना रथता

ફરમાને મુસના : ﷺ : શબે જુમુઆ ઔર રોજે જુમુઆ મુઝ પર કસરત સે હુરદ પઢો ક્રૂણું તુમહારા
હુરદ મુજ પર પેશ ડિયા જાતા હૈ (ત્રિપાની).

થા. એક દિન વોહ “મક્તૂભાતે ઈમામે રજ્બાની” કા મુતા-લાચા કર રહા થા, કે ઉસ મેં યેહ ઈભારત પઢી : “હજરતે સાચ્છિદુના ઈમામે માલિક
રહ્માની ને હજરતે સાચ્છિદુના અમીરે મુઆવિયા રહ્માની કો
બુરા કહને કો હજરતે સાચ્છિદુના સિદ્ધીકે અકબર, હજરતે સાચ્છિદુના ફારૂકે
આ'જમ બુરા કહને કે બરાબર કરાર હિયા હૈ.” તો વોહ
આપ (مَعَادَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ) સે રન્ધુદા હો ગયા ઔર મક્તૂભાત
શરીફ કી કિતાબ જમીન પર ફેંક દી. જબ વોહ શાખ્સ સોયા તો હજરતે
સાચ્છિદુના મુજદિટે અલ્ફે સાની (فُيَسْ سُرُّهُ التُّرْزَانِي) ઉસ કે ખ્વાબ મેં તશરીફ લે
આએ. આપ રહ્માની નિહાયત જલાલ મેં (ઉસ કે દોનોં કાન પકડ કર
ફરમાને લગે : “તૂ હમારી તહરીર પર એ’તિરાજ કરતા ઔર ઉસે જમીન
પર ફેંકતા હૈ ! અગાર તૂ મેરે કૌલ (યા’ની બાત) કો મો’તબર નહીં સમજતા
તો આ ! તુઝે હજરતે સાચ્છિદુના અલિયુલ મુર્તજા કો બુરા
કે પાસ લે ચલું, જિન કી ખાતિર તૂ સહાબે કિરામ રહ્યેની કો બુરા
કહતા હૈ.” ફિર આપ (ઉસે ઐસી જગહ લે ગએ જહાં એક
નૂરાની ચેહરે વાલે બુગુર્ગ તશરીફ ફરમા થે. હજરતે સાચ્છિદુના મુજદિટે
અલ્ફે સાની ને નિહાયત આજિજી સે ઉસ બુગુર્ગ કો સલામ
કિયા ફિર ઉસ શાખ્સ કો નજીદીક બુલા કર ફરમાયા : યેહ તશરીફ ફરમા
બુગુર્ગ હજરતે સાચ્છિદુના અલિયુલ મુર્તજા કો, સુન !
કયા ફરમાતે હૈન. ઉસ શાખ્સ ને સલામ કિયા, સાચ્છિદુના શોરે ખુદા
ને (ઉસે સલામ કા જવાબ દેને કે બા’દ ફરમાયા :
ખબરદાર ! રસૂલે અકરમ રહ્માની ઉઠાબા સે કદૂરત (યા’ની

ફરમાને મુસત્કા : ﴿عَلَى اللَّهِ تَعَالَى عِلْمُ الْأَوَّلِ وَالْآخِرِ﴾ (ઉસ પર દસ રહમતે ભેજતા હૈ. سુખ)

રણ્ણશ) ન રખો, ઈન કે બારે મેં કોઈ ગુસ્તાખાના જુમ્લા જબાન પર ન લાઓ. ફિર હજરતે મુજદિટે અલ્ફે સાની કુદીસ સ્રોત ની જાનિબ ઈશારા કર કે ઉસ સે ફરમાયા : “ઈન કી તહીરીર સે હરગિઝ ન ફિરના (યા’ની મુખા-લફત મત કરના).” ઈસ નસીહત કે બા’દ ભી ઉસ કે દિલ સે સહાબાએ કિરામ કા કીના દૂર ન હુવા તો મૌલાએ કાએનાત હજરતે સચ્ચિદુના અલિયુલ મુર્ત્જા કર્મ ને ફરમાયા : ઈસ કા દિલ અભી તક સાઝ નહીં હુવા. યેહ ફરમા કર હજરતે સચ્ચિદુના મુજદિટે અલ્ફે સાની કુદીસ સ્રોત થખ્પડ રસીદ કરને કા ફરમાયા, હુકમ કી તા’ભીલ કરતે હુએ જું હી આપ રહ્મતીલુલ ને ગુદ્ધી પર થખ્પડ મારા તો દિલ સે સહાબાએ કિરામ કી સારી કદૂરત (યા’ની નફરત) ધુલ ગઈ. જબ વોહ બેદાર હુવા તો ઉસ કા દિલ સહાબાએ કિરામ કી મહિષત સે મા’મૂર થા ઔર આપ રહ્મતીલુલ કી મહિષત ભી સો ગુના જિયાદા બછ ચુકી થી.

(હૃત્કાયત, નફરતુમ માટે ١٦٧)

﴿9﴾ અપની વફાત કી પહલે હી ખબર દે દી (હૃકાયત)

હજરતે સચ્ચિદુના મુજદિટે અલ્ફે સાની ને આપને રહ્મતીલુલ ને બહુત પહલે હી અપની જોજાએ મોહ-ત-રમા સે ફરમા દિયા થા કે મુઝ પર જાહિર કર દિયા ગયા હૈ કે મેરા ઈન્નિકાલ તુમ સે પહલે હો જાએગા ચુનાન્યે ઔસા હી હુવા કે આપ રહ્મતીલુલ (અને પહલે વિસાલ) ફરમા ગાએ. (અચ્ચા ૨૦૮)

મિઠી કા કોના ટૂટા હુવા પિયાલા (હૃકાયત)

સિલ્સિલાએ આલિયા નક્શબન્દિયા કે અઝીમ પેશવા હજરતે

કરમાને મુસના। ﷺ : (ઉસ શાખા કી નાક ખાક આલૂદ હો જિસ કે પાસ મેરા જિક હો ઔર વોહ મુગ
પર દુષ્ટે પાક ન પણે) (તર્મે)

સાચ્છિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની ને એક દિન આમ બૈતુલ
ખલા મેં ભંગી કે પાસ સફાઈ કે લિયે ગન્ધગી સે આલૂદ બડા સા મિઠી કા
કોના ટૂટા હુવા પિયાલા દેખા તો બેતાબ હો ગયે કયુંકે ઉસ પિયાલે પર
લફળ, “અલ્લાહ” કન્દા થા ! લપક કર પિયાલા ઉઠા લિયા ઔર ખાદિમ
સે પાની કા આફતાબા (યા’ની ઢક્કન વાલા દસ્તા લગા હુવા લોટા) મંગવા
કર અપને દસ્તે મુખારક સે ખૂબ મલ મલ કર અચ્છી તરફ હો કર ઉસ કો
પાક કિયા, ફિર એક સફેદ કપડે મેં લપેટ કર અદબ કે સાથ ઊંચી જગાહ
રખ દિયા. આપ રહ્માનું ઉસી પિયાલે મેં પાની પિયા કરતે. એક
દિન અલ્લાહ કી તરફ સે આપ રહ્માનું કો ઈલ્હામ ફરમાયા
ગયા : “જિસ તરફ તુમ ને મેરે નામ કી તા’જીમ કી મેં ભી દુન્યા વ
આખિરત મેં તુમ્હારા નામ ઊંચા કરતા હું.” આપ રહ્માનું ફરમાયા
કરતે થે : “અલ્લાહ કુઝ નામે પાક કા અદબ કરને સે મુજે વોહ મકામ
હાસિલ હુવા જો સો સાલ કી ઈબાદતો રિયાજત સે ભી હાસિલ ન હો
સકતા થા.” (અયાચ ૧૦૬)

સાદા કાગઝ કા ભી અદબ

સિલ્લિલાએ આલિયા નકશબાન્દિયા કે અઝીમ પેશવા હજરતે
સાચ્છિદુના શૈખ અહ્મદ સરહિન્દી અલ મા’રુફ મુજદિદે અલ્ફે સાની
સાદા કાગઝ કા ભી એહતિરામ ફરમાતે થે, ચુનાન્યે એક
રોજ અપને બિછોને પર તશરીફ ફરમા થે કે યકાયક બે કરાર હો કર નીચે
ઉત્તર આએ ઔર ફરમાને લગે : મા’લૂમ હોતા હૈ, ઈસ બિછોને કે નીચે
કોઈ કાગઝ હૈ.

(رَبِّنَةُ الْمَقَامَاتِ ص ١٩٤)

કરમાને મુસતકા : ﴿كُلَّ شَيْءٍ عِنْدِهِ الْحُكْمُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ (ત્રણીય) આ મુજા પર દસ મરતબા હુરુદે પાક પછે અદ્વાહ ગુરુજી ઉસ પર સો રહમતે નાળીખ કરાયાતા હૈ. (ત્રણીય)

રાહ ચલતે હુએ કાગજાત કો લાત મત મારિયે

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! મા'લૂમ હુવા, સાદા કાગજ કા ભી અદબ હૈ ઔર ક્યું ન હો, કે ઈસ પર કુરાન વ હદીસ ઔર ઈસ્લામી બાતેં લિખી જાતી હૈનું બયાન કર્દા હિકાયત મેં હજરતે સથિદુના મુજદિટે અલ્ફે સાની કુદીસ સ્રોતોનુરોની ખુલ્લી કરામત હૈ કે બિધોને કે નીચે કે કાગજ કા ઝાહિરી તૌર પર બિન દેખે પતા ચલ ગયા ઔર આપ નીચે ઉત્તર આએ તાકે ગુલામોં કો ભી કાગજાત કે અદબ કી તરગીબ ભિલે. “બહારે શરીઅત” જિલ્દ અવ્યલ સર્ઝા 411 પર હૈ : “કાગજ સે ઈસ્તિન્જા મન્ન હૈ અગર્યે ઉસ પર કુદી ભી ન લિખા હો યા અબૂ જહ્દલ ઐસે કાફિર કા નામ લિખા હો.”

હુરુફ કી તા'જીમ કી જાએ

ફતાવા ૨-જવિયા શરીફ મેં હૈ : “હમારે ઉ-લમા તસરીહ (યા'ની વાએછ તૌર પર) ફરમાતે હૈનું કે નફ્સે હુરુફ કાનિલે અદબ હૈનું અગર્યે જુદા જુદા લિખે હોં જેસે તખ્તી યા વસ્લી (કાગજ) પર જ્વાહ ઉન મેં કોઈ બુરા નામ લિખા હો જેસે ફિરઓન, અબૂ જહ્દલ વગેરહુમા તાહમ હુરુફ કી તા'જીમ કી જાએ અગર્યે ઈન કાફિરોં કા નામ લાઈકે ઈહાનત વ તજીલિલ હૈ.” (ફતાવા ૨-જવિયા, જિ. 23, સ. 336) ખુદ અબૂ જહ્દલ કી કોઈ તા'જીમ નહીં કે યેહ તો સખત કાફિર થા મગર ચૂકે લફજે “અબૂ જહ્દલ” કે તમામ હુરુફે તહજજી (لہجہ) કુરાની હૈનું. ઈસ લિયે લિખે હુએ લફજ “અબૂ જહ્દલ” કે હુરુફ કી (ન કે શખ્સે અબૂ જહ્દલ કી) ઈન મા'નોં પર તા'જીમ હૈ કે ઉસ કો નાપાક યા ગાંઢી જગાહોં પર ડાલને ઔર જૂતે

كَرَمًا نَعْلَمُ بِهِ مُسَانِدًا : جِئِسَ كَمَا مَرَأَ جِئِيكَ لُحْوَهُ أَوْ رَأَى عَلَيْهِ الْوَسْطَمُ وَلَمْ يَرَ بَعْدَهُ لَهُ شَيْءٌ (ابن سُنْتِي)

મારને વળોરા કી ઈજાગત નહીં. ફતાવા આલમગીરી મેં હૈ : “જબ ફિરઓન યા અબૂ જધુલ કા નામ કિસી હદ્દ યા નિશાને પર લિખા હો તો (નિશાના બના કર) ઈન કી તરફ તીર ફેંકના મકરૂહ હૈ કે ઈન હુરૂહ કી ભી ઈજ્જતો તૌકીર હૈ.” (૩૩૩૪૭૫૫૫) અલબત્તા ટિશૂ પેપર સે હાથ પોંઢને યા ટોયલેટ પેપર સે જા-એ ઈસ્તિન્જા ખુશક કરને કી ઉલમાએ કિરામ ઈજાગત દેતે હું કયુંકે યેહ ઈસી કામ કે લિયે તથાર કિયે જાતે હું ઔર ઈન પર કુછ લિખા નહીં જાતા.

જવાની કેસે ગુજરે ?

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! ઉમ્ર કા કોઈ સા ભી હિસ્સા હો, નફસાની જ્વાહિશાત કો પૂરા કરને મેં લગે રહને મેં ભલાઈ નહીં ઔર નફસ કી શરારત જવાની કે ઝમાને મેં તો ઉરુજ (યા'ની બુલન્દી) પર હોતી હૈ, નફસ કો ઈલ્મો અમલ કી લગામ ડાલ કર ઈસ કી તરબિયત કરને કા યેહી વક્ત હોતા હૈ. હજરતે સાયિદુના મુજદિદે અલ્દે સાની સ્તરો તુર્નાની રહ્મતُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ને ભી ઈસ જાનિબ તવજજોહ દિલાઈ હૈ ચુનાન્યે આપ રહ્મતُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ફરમાતે હું : “જવાની કી ઈન્જિદા જિસ તરહ હવા વ હવસ (યા'ની જ્વાહિશાત કે ઉભરને) કા વક્ત હૈ, ઈસી તરહ ઈલ્મો અમલ કો અપનાને કા ભી યેહી વક્ત હૈ, જવાની મેં કી જાને વાલી ઈબાદાત બુઢાપે કી ઈબાદાત સે અફઝલ હું.” (مكتوبات امام رضا، دفتر سوم، حشة ششم، مكتوب ۳۵۷ ص ۴۷)

જવાની ને' મતે ખુદાવની

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! અથ્વામે જવાની કે અવકાત કી કદરાની બહુત ઝર્ણી હૈ કયુંકે જવાની મેં ઈન્સાન કે આ'ઝા મજબૂત

કરમાને મુસ્તકા : ﴿كُلَّاً مُتَعَالٌ عَنْهُمْ وَمُسْتَأْمِنٌ﴾ : જિસ ને મુજ પર સુખ વ શામ દસ દસ બાર દુર્ગે પાક પઢા ઉસે કિયામત કે દિન મેરી શરૂઆત મિવેળી... (بِسْجِ الرَّوَاكِ)

ઔર તાકત વર હોતે હૈનું, જિસ કી વજહ સે અહકામ વ ઈબાદત કી બજા આ-વરી, ખુશ ઉસલૂબી કે સાથ મુદ્દિન હોતી હૈ, બુઢાપે મેં યેહ બહારે કહાં નસીબ ! ઉસ વકત તો માર્જિદ તક જાના ભી દુશ્વાર હો જાતા હૈ. ભૂક ઘાસ કી શિદ્ધત બરદાશત કરને કી ભી હિમત નહીં રહતી, નફલ તો કુજા ફર્જ રોજે પૂરે કરને ભી ભારી પડ જાતે હૈનું. જવાની અલ્ફલાહ ગુર્જાં કી બહુત બડી ને' મત હૈ, જિસે યેહ ને' મત મિલે ઉસે ઈસ કી કદ્ર કરતે હુએ જિયાદા સે જિયાદા વકત ઈબાદત વ ઈતાઅત મેં ગુજારના ચાહિયે, અવકાત કે અનમોલ હીરોં કો નફલ મનુષ બનાના ચાહિયે. હકીમુલ ઉમત હજરતે મુફતી અહમદ યાર ખાન ઉદ્દેલું નકલ ફરમાતે હૈનું : “જવાની કી ઈબાદત બુઢાપે કી ઈબાદત સે અફજલ હૈ કે ઈબાદત કા અસ્લ વકત જવાની હૈ. શે'ર

કર જવાની મેં ઈબાદત કાહિલી અચ્છી નહીં જબ બુઢાપા આ ગયા કુછ બાત બન પડતી નહીં હૈ બુઢાપા ભી ગનીમત જબ જવાની હો ચુકી યેહ બુઢાપા ભી ન હોગા મૌત જિસ દમ આ ગઈ વકત કી કદ્ર કરો, ઈસે ગનીમત જાનો, ગયા વકત ફિર હાથ આતા નહીં.”

(મિરઆતુલ મનાજીલ, જિ. 3, સ. 167)

હાફિઝે કુરાનાન કા અદબ

એક મર્તબા એક હાફિઝ સાહિબ હજરતે સાયિદુના મુજદ્દિટે અલ્ફે સાની કે પાસ બૈઠ કર કુરાને કરીમ કી તિલાવત કર રહે થે. આપ ને જબ ઉન કી તરફ નિગાહ ફરમાઈ તો દેખા કે જિસ જગા આપ રહું હોય તશરીફ ફરમા હૈનું વોહ જગા હાફિઝ સાહિબ વાલી જગા સે થોડી ઊંચી હૈ. આપ ને રહું હોય તશરીફ નીચી કર દી. (રંગેદી મુલાકાતો માટે સાચી જગા) (૧૯૦)

કરમાને મુસ્તકફા : ﴿عَلَيْهِ تَعَالَى اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ﴾ : જિસ કે પાસ મેરા જિક હુવા ઔર ઉસ ને મુજ પર દુર્દશ શરીર ન પઢા ઉસ ને જરૂર કી. (عبدالرازق)

મુજદિદે અલ્ફે સાની કે 40 મા'મૂલાત

❖ સફર હો યા હજર, સરદી હો યા ગરમી, આપ રહેલું હો યા તુલાની, આપ આધી રાત કે બા'દ બેદાર હો જાતે ઔર મસ્નૂન દુઃખાઓં પઢતે ❖
 પાબન્દી સે તહજુદ અદા ફરમાતે ઔર તહજુદ મેં તવીલ કિરાઅત કરતે ❖ કિલા રૂ બૈઠ કર વુગ્ઝ ફરમાતે ઔર ❖ વુગ્ઝ મેં કિસી સે મદદ ન લેતે ❖ વુગ્ઝ મેં મિસ્વાક ફરમાતે, ફરાગત કે બા'દ કાતિબ (યા'ની લિખને વાલે) કી તરફ મિસ્વાક કભી કાન પર લગા લેતે ઔર કભી ખાદિમ કે સિપુર્દ ફરમા દેતે ❖ વુગ્ઝ કે દૌરાન તમામ સુનન વ મુસ્તાહ્બાત કા ખૂબ ખ્યાલ ફરમાતે ❖ આ'જાએ વુગ્ઝ ધોતે વક્ત ઔર વુગ્ઝ કે બા'દ મસ્નૂન દુઃખાઓં પઢતે ❖ નમાઝ કે લિયે ઉભા લિબાસ તૈયાર કરતે તન ફરમાતે ઔર નિહાયત વકાર કે સાથ નમાઝ કી અદાએળી કે લિયે તથાર હો જાતે ❖
 નમાઝ ફજ કી સુન્નતે ઘર મેં અદા ફરમાતે ❖ ફજ કે ફરજ મસ્તિજદ મેં જમાઅતે કસીરા (યા'ની બહુત બડી જમાઅત) કે સાથ અદા ફરમાતે ❖
 નમાઝ સે ફરાગત કે બા'દ મસ્નૂન દુઃખાઓં પઢતે, ફિર દાઈ યા બાઈ જાનિબ રૂખ ફરમા કર દુઆ ફરમાતે ઔર દુઆ કે બા'દ દોનોં હાથ ચેહરે પર ફેર લેતે ❖ નમાઝ કે બા'દ જિક, તિલાવતે કુરઆને કરીમ કા હલ્કા કાઈમ કરતે ઔર ઈન્જિદાઈ તાલિબે ઈલ્મોં કી તરબિયત ફરમાતે ❖
 આપ રહેલું હો યા તુલાની, આપ અકસર ખામોશ રહા કરતે ❖ બા'જ અવકાત આપ પર ગિર્યા (યા'ની રોના) તારી હો જાતા ઔર આંખોં સે સૈલે અશ્ક રવાં હો જાયા કરતા (યા'ની ખૂબ રોતે) ❖ નમાઝ ચાશત પાબન્દી સે અદા ફરમાતે ❖ આપ નિહાયત હી કમ ખાના તનાવુલ ફરમાતે ❖ ખાને સે પહ્લે

فَرَمَأَنَّ مُوسَى فَأَنْتَلَ عَنِّيَّةَ الْمُسْتَمْ : أَلِلَّهِ تَعَالَى عَنِّيَّةَ الْمُسْتَمْ
شَفَاعَتْ كَرْبَلَةَ (جَعَ الْجَامِع)

और बा'द की हुआओं पढ़ते ﴿ (हिन में) खाने के बा'द थोड़ी देर के लिये
कैलूला फरमाते ﴿ अज्ञान सुन कर जवाब देते ﴿ नमाजे जोहर के बा'द
किर जिके ईलाही का हल्का काईम करते, ईस के बा'द एक हो सबक की
तदरीस फरमाते ﴿ तहिय्यतुल मस्जिद पाबन्दी से अदा फरमाते ﴿
नमाजे भगरिब के बा'द अप्वाबीन के ४th नवाफिल अदा फरमाते ﴿
नमाजे वित्र की अदाएँ ते बा'द सुन्नत के मुताबिक किल्ला रुख हो कर
सीधा हाथ दाओं रुख्सार के नीचे रुख कर आराम फरमा होते ﴿ सूरज
या चांद ग्रहन होने पर नमाजे कुसूफ़ व खुसूफ़ अदा फरमाते ﴿ आप
﴿ जुल हिज्जा के ईजिदाई अ-शरे (या'नी शुरुअ के दस हिन) में मजलूक
से कनारा कश हो कर ईबादत का ऐहतिमाम फरमाते ﴿ कसरत से हुरूटे
पाक पढ़ते और खुसूसन शबे जुमुआ मुरीदों के साथ मिल कर एक हजार
हुरूटे पाक का नजराना बारगाछे रिसालत में पेश करते ﴿ सझरो हजर
में तरावीह की मुकम्मल बीस रक्षतें खुशबूओ खुजूअ से अदा फरमाते
﴿ २-मज्जानुल मुबारक में कम अज कम तीन मर्तबा कुरआने करीम का
भत्तम फरमाते ﴿ आप رحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى يَعْنِيَّهُ यूँके हाफिजे कुरआन थे ईस लिये
अक्सर तिलावते कुरआने करीम का सिल्सिला जारी रहता ﴿ दौराने
सझर भी तिलावत फरमाते और अगर ईस दौरान आयते सज्दा आ
जाती तो फौरन सुवारी से उतर कर सज्दे तिलावत अदा फरमाते ﴿
ईन्हिराई नमाज में रुक्ऊ व सुजूद की तस्बीहात पांच, सात, नव या
ज्यारह मर्तबा तक अदा फरमाते ﴿ सझर के लिये अक्सर आप पीर या

ફરમાને મુસ્તફા : ﷺ : જિસ કે પાસ મેરા જિક હુવા ઔર ઉસ ને મુજ પર હુરુદે પાક ન પડા ઉસ ને જનત કા રાસ્તા છોડ દિયા.) (ત્બાતી)

જુમા'રાત કે દિન કા ઈન્ટિખાબ ફરમાતે કપડા પહનને, આઈના દેખને, પાની પીને, ખાના ખાને, ચાંદ દેખને ઔર દીગર મા'મૂલાત મેં જો મસ્નૂન હુઆએ મરવી હોય તુન કા એહતિમામ ફરમાતે નમાજ કી તમામ સુન્નતોં ઔર મુસ્તહબ્બાત કા ખૂબ એહતિમામ ફરમાતે જે કોઈ બુઝુર્ગ આપ સે મુલાકાત કે લિયે તશરીફ લાતે તો તા'જીમન ખેડે હો જાતે સલામ મેં હમેશા પહલ ફરમાતે અલ્લામા બદલુદીન સરહિન્દી હુદ્દી ફરમાતે હોય : મુજે ઈલ્મ નહીં કે કભી કોઈ શાખસ સલામ મેં આપ સે સંજ્ઞત લે ગયા (યા'ની પહલ કરને મેં કામ્યાબ હુવા) હો સર પર ઈમામા શરીફ સજાએ રખતે પાજામા હમેશા ટખનોં સે ઊપર હુવા કરતા.

(حضراتُ الْفُنُس، لِفَتْرَ دُوْم ص ٨٠ تا ٩٢ مُلْحَضًا)

હિન્દુ મુજફિદે અલ્ફે સાની કા ઈમામા શરીફ

હિન્દુ સાથી ઈમામે રહ્ખાની, મુજફિદે અલ્ફે સાની, શૈખ અહમદ ફારુકી સરહિન્દી નકશબન્દી કુઝી કુઝી મુ-તાખાલિક મન્જૂલ હૈ કે ઈમામા શરીફ આપ રહ્ખી કુઝી કુઝી સરે મુખારક પર હોતા ઔર શમલા દોનોં કંન્ધોં કે દરમિયાન હોતા.

(એપાચ ٩٢ مُلْحَضًا)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! અહાદીસે મુખા-રકા મેં ઈમામા શરીફ બાંધને કે બહુત સે ફિઝાઈલ બયાન કિયે ગયે હોય : ચુનાન્યે

બા ઈમામા નમાજ દસ હિન્દુ નેકિયોં કે બરાબર

રસૂલે અકરમ, નૂરે મુજર્સ્સમ ﷺ ને ફરમાયા : ઈમામે કે સાથ નમાજ દસ હિન્દુ નેકી કે બરાબર હૈ. (૩૮૦૫ હિન્દુસ બાંધુર ખ્તાવા ૨-જવિયા મુખરજી, જિ. ૬, સ. 213)

ફરમાને મુસફી : مَنْ يَأْتِيَ اللَّهَ بِحُجَّةٍ فَلَا يُنْهَىٰ (بોયિલ).
તુમ્હારે લિયે પાકિઝગી કા બાઈસ હૈ.

ક્યા ઇમામા સિર્ક ઉલમા હી બાંધે ?

હજરતે અલ્લામા મુફ્તી મુહમ્મદ વકારુદીન કાદિરી ૨-જવી ઓક્ટોબર ૧૯૭૩ માટે આદેશ દ્વારા એક સુવાલ કે જવાબ મેં ફરમાતે હૈ : ઈમામા સિર્ક ઉલમા વ મશાઈખ હી કે લિયે નહીં બલ્કે તમામ મુસલ્માનોં કે લિયે સુન્તત હૈ ઔર ઈમામે કી ફરજીલત ઔર ઈમામા બાંધ કર નમાજ પઠને કી ફરજીલત અહાદીસ મેં બયાન કી ગઈ હૈ ઈસ લિયે હર બાલિગ મર્દ કે લિયે ઈમામા બાંધના સવાબ કા કામ હૈ ઔર અથે કામ કી આદત ડાલને કે લિયે અથ્યો કો ભી ઈસ કી તા'લીમ દેની ચાહિયે.

(વકારુલ ફતાવા, જિ. 2, સ. 252)

આલિમ ઓર જાહિલ સબ ઇમામા બાંધે

બહુરૂલ ઉલ્લમ હજરતે અલ્લામા મુફ્તી અબુલ મન્જાન આ'જમી એક સુવાલ (આમ મુસલ્માન યા'ની ગૈરે આલિમ કો ઈમામા બાંધના સુન્તત હૈ યા નહીં ?) કે જવાબ મેં ઈશાંદ ફરમાતે હૈ : હર મુસલ્માન ચાહે આલિમ હો યા ગૈરે આલિમ ઉસે ઈમામા બાંધના સુન્તત હૈ, ઈમામ ઐહકી ઉદ્દેશ્યે ને શુ-અબુલ ઈમાન મેં હજરતે (સચ્ચિદાના) ઉબાદા બિન સામિત રૂપીણું ઉન્હેં સે રિવાયત કી, કે રસૂલુલ્લાહ પ્રસ્તુતી ને ફરમાયા કે : “ઇમામા બાંધના ઈજિયાર કરો કે યેહ ફિરિશ્તોં કા નિશાન હૈ ઔર ઈસ (શમલે) કો પીઠ કે પીછે લટકા લો.” [૧૭૬: ૧૭૬] અહારે શરીઅત” મેં હૈ કે ઈમામા બાંધના સુન્તત હૈ. (બહારે શરીઅત, જિ. 3, સ. 418) ઈન અહકામ સે યેહી જાહિર હૈ કે મુસલ્માન જ્વાહ આલિમ હો યા ચાહે જાહિલ સબ કો

કરમાને મુસ્તફા : ﴿سَلَّمٌ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلَّمٌ﴾ : જિસ કે પાસ મેરા જિક હો ઔર વોહ મુજ પર દુરુદ શરીર ન પઢે તો વોહ લોગોં મેં સે કંજૂસ તરીન શર્ખ્સ હૈ.. (سنت احمد)

ઈમામા બાંધને કા હુકમ હૈ. (ફિતાવા બદ્દુરુલ ઉલ્ભૂમ, જિ. 5, સ. 411 મુલખ્ખસન)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلُّوا عَلَى مُحَمَّدٍ ઇતિબાાએ સુન્નત ઈશ્કે રસૂલ કી અલામત

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! સચ્ચે આશિકે રસૂલ કી અલામત યેહ હૈ કે વોહ અપની જિન્દગી નબિયે રહમત, શક્તિઓ ઉમત ચલી કી સુન્નત કે મુતાબિક ગુજારને કી કોશિશ કરતા હૈ, યું સુન્નતે ન-બવી કો અ-મલી તૌર પર અપનાને કી વજહ સે આશિકે સાદિક કા દિલ ઈશ્કે મુસ્તફા મેં તડપતા હૈ. હજરતે સચ્ચિદ્ધના મુજદિદે અલ્ફે સાની કા હર અમલ સુન્નતે મુસ્તફા કી અ-મલી તરસીર હુવા કરતા, આપ રહ્મતુલ્લહ અપની ગુફત-ગૂ, ચલને ફિરને ઔર જિન્દગી કે દીગર મા'મુલાત સુન્નત કે મુતાબિક ગુજારતે, સુન્નતોં કી બ-ર-કત સે આપ રહ્મતુલ્લહ અપની કો જો મકામો મર્તબા નસીબ હુવા ઉસ કે મુ-તાલ્લિક આપ ખુદ ઈશ્રાદ ફરમાતે હૈન : નબિયે કરીમ, રાજીકુર્રહીમ કે કમાલે ઈતિબાાઅ (યા'ની મુક્ખમલ પૈરવી) કી વજહ સે મુજે ઐસે મકામ સે સરકરાજ કિયા ગયા જો “મકામે રિઝા” સે ભી બુલન્દો બાલા હૈ. (૭૭ સુન્નતોં કે મુતાબિક જિન્દગી ગુજારના બહુત બડી સાંઘારત હૈ કે ઈસ કી બ-ર-કત સે મકામે મહબૂબિયત નસીબ હોતા હૈ જેસા કે આપ ખુદ ઈશ્રાદ ફરમાતે હૈન : “હર વોહ ચીજ જિસ મેં મહબૂબ કે અખલાક વ આદાત પાઈ જાએ મહબૂબ કે સાથ વાબસ્તગી ઔર ઉસ કે તાબેએ હોને કી વજહ સે વોહ ભી મહબૂબ ઔર ખારી હો જતી હૈ, ઈસ કી તરફ ઈસ આયત મેં

ફરમાને મુસનાફ : ﷺ: عَلَيْهِ السَّلَامُ وَعَلَيْهِ الْحَمْدُ وَسَلَامٌ عَلَى أَنْفُسِكُمْ (طિવારી)

ઈશારા ફરમાયા ગયા હૈ :

فَاتَّبِعُونِي يُحِبُّكُمُ اللَّهُ
(٢١، ٣٠، ٤١ عરન:)

તર-જ-માં કન્જુલ ઈમાન : તો મેરે ફરમાં
બરદાર હો જાઓ અલ્લાહ તુમ્હેં દોસ્ત
રહેગા॥.

લિખાત્તા અલ્લાહ તથાલા કે ઘારી નબી ચી પૈરવી મેં
કોશિશ કરના બન્દ કો મકામે મહબૂબિયત તક લે જાતા હૈ, તો હર
અકલ મન્દ પર લાજિમ હૈ કે અલ્લાહ તથાલા કે હળીબ ચી પૈરવી
કે ઈતિબાઅ મેં જાહિરન વ બાતિનન પૂરી કોશિશ કરે.”

(કૃત્પાત્મામ, રૂપાની, દિત્રોલ, ચસ્દોમ, કંત્બ ૧૪, ૫૧૭)

તસાનીફ

આપ કુર્ખેમાની કી તસાનીફ મેં સે ફારસી “મકતૂબાતે ઈમામે
રખ્ખાની” જિયાદા મશહૂર હુએ. ઈન કે અ-રબી, ઉર્દૂ, તુર્કી ઔર અંગ્રેજી
જબાનોં મેં તરાજિમ ભી શાઅએ હો ચુકે હૈન. આપ કુર્ખેમાની કે ચાર
રસાઈલ કે નામ મુલા-હજા હોં : (1) ઈસબાતુન્નુખુય્યા (2) રિસાલાએ
તહ્લીલિય્યા (3) મઆરિફે લદુન્નિય્યા (4) શર્હ રૂબાઈયાત.

મુજદ્હિદે અલ્ફે સાની કે 11 અકવાલ

✿ હલાલ વ હરામ કે મુઆ-મલે મેં હમેશા બા અમલ ઉ-લમા
સે રૂજૂઓ કરના ચાહિયે ઔર ઉન કે ફતાવા કે મુતાબિક અમલ કરના
ચાહિયે કંપુંકે નજાત કા ઝરીઆ શરીઅત હી હૈ. (૧૬, ૧૩, ૧૨, ૧૧)

✿ અહકામે શરીઅત કી સહીહ નૌઈયત ઉ-લમાએ આખિરત સે મા'લૂમ
કીજિયે ઈન કે કલામ મેં એક તાસીર હૈ, શાયદ ઈન કે મુખારક કલિમાત

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જો લોગ અપની મજલિસ સે અલ્લાહ કે જિક ઓર નબી પર હુરુદ શરીર પઢે બિગેર ઉંડ ગાએ તો વોહ બદબૂદાર મુદ્દાર સે (૩૮). (شعب الانبأ)

કી બ-ર-કત સે અમલ કી ભી તૌફીક મિલ જાએ. (એચા, હસ્ત દ્વારા લખેલ પત્ર ૫૯ જુન ૧૯૮૫)

✿ તમામ કામોં મેં ઉન બા અમલ ઉલમાએ કિરામ કે ફતાવા કે મુતાબિક જિન્દગી બસર કરની ચાહિયે જિન્હોંને “અઝીમત” કા રાસ્તા ઈજિયાર કર રખા હૈ ઔર “રૂખ્સત” સે ઈજિતિનાબ કરતે (યા’ની બચતે) હૈની ઈસ કો નજીતે અ-બદી વ ઉખરવી કા જરીઆ વ વસીલા કરાર દેના ચાહિયે. (એચા, મક્તબ ૪૮ જુન ૧૯૮૦)

✿ નજીતે આખિરત તમામ અફાલ વ અકવાલ, ઉસૂલ વ હુરુદ મેં અહલે સુન્નત કી પૈરવી કરને પર મૌકૂફ હૈ. (એચા, મક્તબ ૪૯ જુન ૧૯૮૦)

✿ સરકારે દો આલમ કા ચલી اللہ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ સાચા ન થા..

(એચા, વર્ત્ત સુખ, મક્તબ ૧૦૦ જુન ૧૯૮૫)

✿ અલ્લાહ અપને ખાસ ઈલ્મે ગૈબ પર અપને ખાસ રસૂલોં કો મુતલાય (યા’ની બા ખબર) ફરમાતા હૈ. (એચા, વર્ત્ત દ્વારા, હસ્ત દ્વારા લખેલ પત્ર ૩૧૦ જુન ૧૯૮૦)

✿ હુજૂર શાહે ઐરૂલ અનામ કે ચલી اللہ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ સહાબાએ કિરામ એર (ભલાઈ) કે સાથ યાદ કરના ચાહિયે. (એચા, હસ્ત દ્વારા, મક્તબ ૧૨૨ જુન ૧૯૮૫)

✿ સહાબાએ કિરામ મેં સબ સે અફઝલ હજુરતે સચિદુના અબૂ બક સિદ્દીક કે બા’દ સબ સે અફઝલ સચિદુના ફારૂક આ’ઝમ રફી اللہ تَعَالَى عَنْهُمُ الرِّضوَان કા ઈજમાાં હૈ, નીજ ઈમામે આ’ઝમ અબૂ હનીફા વ ઈમામે શાફી વ ઈમામે માલિક વ ઈમામે અહમદ બિન હમ્બાલ ઔર અર્રહુમَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِمُ أَجْمَعُينَ ઉલમાએ અહલે

ફરમાને મુસના : જિસ ને મુજ પર રોજે જુમુઆ દો સો બાર દુરુદે પાક પઢા ઉસ કે દો સો સાલ કે ગુનાહ મુશ્યાફ હોંગે. (جع الجواب)

સુન્નત કે નાઝદીક હજરતે સાચ્છિદુના ઉમર ફારુક દ્વારા તુલાની રૂપીલું હજરતે સાચ્છિદુના ઉસ્માને ગની તમામ સહાબાએ કિરામ મંન સાથે અફગલ સાચ્છિદુના ઉસ્માને ગની તમામ સહાબાએ કિરામ મંન સાથે અફગલ સાચ્છિદુના મૌલા અલી હૈને. (આયા, કતૃબ ٢٤١ ج ١٣٠، ١٢٩ ص)

❖ મજલિસે મીલાદ શરીફ મંન અગાર અચ્છી આવાજ કે સાથ કુરાનાને કરીમ કી તિલાવત કી જાએ, ના'ત શરીફ ઔર સહાબા વ અહલે બૈત વ ઔલિયાએ કામિલીન કી રૂપી લાલ તુલાની ઉન્મેં અજ્મુની મન્જુબત પઢી જાએ તો ઈસ મંન કૃપા હરજ હૈ ! (કતૃબ, આમારી, વિત્તસમ, હશ્મ, કતૃબ ٧٧ ج ٥٧ ص ١٥٧ مલ્ખા)

❖ હુગ્ગર તાજદારે રિસાલત ચીલી લાલ તુલાની ઉન્મેં અજ્મુની મન્જુબત કી અલામત યેહ હૈ કે આદમી હુગ્ગર કે દુશ્મનોં સે કામિલ દુશ્મની રખે. (આયા, વિત્તસમ, કતૃબ ١٢٥ ج ٤٨ ص ٦٤ مલ્ખા)

ગાના બજાના ગહરે કાતિલ હૈ

❖ હજરતે સાચ્છિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની ફ્રેસ સ્રો ન્યૂરાની ફરમાતે હૈ : ગાને બજાને કી ખ્વાહિશ મત કીજિયે, ન ઈસ કી લગ્નુંત હી પર ફિદા હોં કંનૂંકે યેહ શહ્રુદ ભિલા કાતિલ જહૂર હૈ. (આયા, વિત્તસમ, હશ્મ, કતૃબ ٣٤ ج ٣٤ ص ٨٦ مલ્ખા)

કાનોં મેં પિદલા હુવા સીસા ડાલા જાઓગા

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! ગાને બાજે સુનના સુનના શૈતાની અફાલ હૈને, સાચાદત મન્જ મુસલ્માન ઈન ચીજોં કે કરીબ ભી નહીં ફિટકતે. ગાને બાજોં સે બચના બેહદ જરૂરી હૈ કે ઈસ કા અઝાબ કિસી સે ભી ન સહા જા સકેગા. હજરતે સાચ્છિદુના અનસ સે રૂપી લાલ તુલાની ઉન્મેં રિવાયત

૬૨માને મુસ્તકા : મુજ પર દુર્દ શરીર પણો, અલ્લાહ તુમ પર રહમત ભેંણગા। (ابن عدي)

હૈ : જો શખ્સ કિસી ગાને વાલી કે પાસ બૈઠ કર ગાના સુનતા હૈ કિયામત કે દિન અલ્લાહ ઉસ કે કાનોં મેં પિઘલા હુવા સીસા ઉદેલેગા.

(جَمِيعُ الْجَوَاعِ لِلْسُّيُوطِيِّ ج ٧ ص ٢٥٤ حديث ٢٢٨٤٣)

મનાકિબે ગોસે સમદાની બ જબાને મુજદિદે અલ્ફે સાની

દા'વતે ઈસ્લામી કે ઈશાઅતી ઈદારે મક-ત-બતુલ મદીના કી મતબૂઆ 561 સર્ફાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ, “મદ્કૂઝાતે આ'લા હજરત” સર્ફાત 422 પર હૈ : હજરતે મુજદિદે અલ્ફે સાની ફીડીસ س્રોة النૂરાની હજરતે મુજદિદે અલ્ફે સાની હૈ વોહ સબ સરકારે ગૌસિયત સે મિલે હૈનું : જો કુછ કુયૂઝો બ-રકાત કા મજમાં હૈ વોહ સબ સરકારે ગૌસિયત સે મિલે હૈનું. (કૃત્યાતી માર્ગબન્ધ, પત્રસ્મ, પત્રસ્મ, મનોબન્ધ, ૧૩૨૪ જ ૪૫ મલ્ખા)

મુજદિદે અલ્ફે સાની ઓર આ'લા હજરત

(પાંચ મિલતી જુલતી સિફાત)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! આ'લા હજરત, ઈમામે અહલે સુન્નત, મુજદિદે દીનો મિલત, મૌલાના શાહ ઈમામ અહમદ રજા ખાન કી મુખારક હયાત કે કઈ ગોશો ઐસે હૈનું જિન મેં હજરતે સચ્ચિદાના મુજદિદે અલ્ફે સાની કી સીરત કી જલક નજર આતી હૈ બલ્કે તા'લીમો તરબિયત, દીની ખિદમાત હતા કે વિસાલ કે મહીને મેં ભી યક્સાનિયત હૈ. ઈસ કી તફસીલ કુછ યું હૈ : 《1》 હજરતે સચ્ચિદાના મુજદિદે અલ્ફે સાની ઓર ઈમામે અહલે સુન્નત દોનોં કા નામ અહમદ હૈ 《2》 દોનોં બુગુર્ગો ને અપને અપને વાલિદ સે

ફરમાને મુસટફા ﷺ : મુજ પર કસરત સે હુરુદે પાક પઢો બેશક તુમ્હારા મુજ પર હુરુદે પાક પઠના
તુમ્હારે ગુણાંહોં કે વિધે મજિકરત હૈ. (અનુસાર)

ઈલ્મે દીન હાસિલ કિયા ॥૩॥ દોનોં હઝરાત કી તમામ ઉમ્ર ઈસ્લામ કે
ખિલાફ ઉઠને વાલે ફિતનોં કી સરકોબી મેં બસર હુઈ ॥૪॥ દોનોં સાહિબાન
ને કભી ભી બાતિલ કે સામને સર નહીં જુકાયા ॥૫॥ દોનોં ઔવિયાએ
કિરામ કા વિસાલ સ-ફરુલ મુજફફર મેં હુવા.

મક્તુબાતે ઈમામે રખ્બાની ઓર આ'લા હજરત

આ'લા હજરત ને અપને એક મક્તુબ મેં
“મક્તુબાતે ઈમામે રખ્બાની” સે એક ફરમાન નકલ કર કે હજરતે મુજદિદે
અલ્ફે સાની કે ફેદ્સ સ્રોત નુકસાન કો ઈશાર્દ હિદાયત કરાર દિયા હૈ,
ચુનાન્યે ઈમામે અહલે સુન્નત રહ્મતીલી તહાલ ને અપને એક અહલે મહાબત
કો ગુમરાહ લોગોં કી સોહબત કે નુકસાનાત સમજાતે હુએ લિખતે હોય :
આપ જેસે સૂરી સારી મનિશ કો હજરતે સાચ્છિદુના શૈખ મુજદિદે અલ્ફે
સાની કા એક ઈશાર્દ યાદ દિલાતા હું ઔર ઐન હિદાયત
કે ઈમિતસાલ (હુકમ બજા લાને) કી ઉમ્મીદ રખતા હું. ફીર હજરતે મુજદિદે
અલ્ફે સાની કે મક્તુબ કા કલામ જિક ફરમા કર ઈશાર્દ
ફરમાયા : “મૌલાના ઈન્સાફ ! આપ યા જૈદ યા ઔર અરાકીન મસ્લિહતે
દીન વ મજહબ જિયાદા જાનતે હોય યા હજરત શૈખે મુજદિદ ? મુજે હરગિઝ
આપ કી જૂબિયોં સે ઉમ્મીદ નહીં કે ઈસ ઈશાર્દ હિદાયત બુન્યાદ કો
હજરતે સાચ્છિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની ક્ષમાદ રજા, સ. 90 મુલાખ્સન)

આસારે વિસાલ

હજરતે સાચ્છિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની 1033

કરમાને મુસ્તફા : مَلِئَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ السَّلَامُ : જિસ ને કિતાબ મેં મુજ પર હુરું પાક વિખા તો જબ તક મેરા નામ ઉસ મેં રહેણા દિરિશે ઉસ કે લિયે ઈસ્તિગ્ફર (યા'ની બાચિશ કી દુઆ) કરતે રહેંગે... (ત્રિરાણ)

सि.हि. में सरહिन्द शरीङ आ कर खल्वत नशीन (या'नी सब से अलग थलग) हो गए. अपने खालिक व भालिक उर्जौजल से मुलाकात की लगन ने मध्यूक से बे नियाज कर दिया. इस खल्वते खास (या'नी खुसूसी तन्हाई) में सिई चन्द अङ्गराद को हुजरे (या'नी कमरे) में आने की इजाजत थी जिन में साहिब जाएगान ख्वाजा मुहम्मद सर्ईद और ख्वाजा मुहम्मद मा'सूમ खु-लझाए किराम में से हजरते ख्वाजा मुहम्मद हाशिम किशमी, हजरते ख्वाजा बदरुद्दीन रحمतुللہ تعالیٰ علیہمَا और हो एक खादिम. हजरते ख्वाजा मुहम्मद हाशिम विसाल (या'नी इन्तिकाल) से कब्ल ही दक्कन तशरीङ ले गए थे. हजरते ख्वाजा बदरुद्दीन रहमतुللہ تعالیٰ علیہمَا आभिर वक्ता तक हाजिर रहे. जब हजरते ख्वाजा मुहम्मद हाशिम रहमतुللہ تعالیٰ علیہمَا लूपस्त होने लगे तो हजरते सच्चिद्गुना मुजहिदे अल्फ़े सानी ने फरमाया : “हुआ करता हूँ के आभिरत में हम एक जगह जम्मा हों.” (رَبِّهُ الْمَقَامَاتُ مِنْ ٢٨٢ تا ٢٨٥ مُنْخَصِّعاً)

विसाल मुबारक

28 स-इरुल મુજફ્ફર 1034 सि.हि./1624 को જાને
إِنَّا لِيُبَوِّأُ إِنَّا لِيُبَوِّأُ مَرْجُونٌ . અપने ખાલિકે હકીકી ઉર्जौજલ કે સિપુર્દ કર दी. (حضراث القنس، دفتر دوم ص ٢٠٨)

નમાજે જનાયા વ તદક્ષિન

આપ નમાજે જનાયા આપ કે શહઝાદે હજરતે
ખ्वाजा मुहम्मद सर्ईद નे પढाई. ઇસ કે બા'દ શહઝાદાએ

કરમાને મુસ્તફા : ﷺ : جو مુઝ પર એક દિન મે 50 બાર હૃત્કે પાક પઢે ત્થિયામત કે દિન મેં ઉસ સે મુસા-ઇલા કહે (યા'ની હાથ મિલાડો) ॥ (ابن બશ્કોલ)

મર્હૂમ હજરતે ખવાજા મુહમ્મદ સાદિક કે પહેલૂ મેં દફન કર દિયા ગયા. યેહ વોહી મકામ થા જહાં હજરતે સચ્ચિદુના મુજદિટે અલ્ફે સાની ને અપની ત્રિન્દગી મેં એક નૂર દેખા થા ઔર વસિય્યત ફરમાઈ થી : “મેરી કબ્ર મેરે બેટે કી કબ્ર કે સામને બનાના કે મૈં વહાં જન્ત કી ક્યારિયો મેં સે એક ક્યારી દેખ રહા હું.” ઈસ કુબ્બે (યા'ની ગુમ્ભાદ) મેં પહેલે શહજાદએ મર્હૂમ હજરતે ખવાજા મુહમ્મદ સાદિક 1025 ع. ١٠٢٩٦-٢٩٤ સિ. હિ. કી તદ્વિન હુદ્દ ઔર ઈસ કે બા'દ હજરતે સચ્ચિદુના મુજદિટે અલ્ફે સાની કો ઉન કે પહેલૂ મેં દફન કિયા ગયા. અથ ઈસ રૌજે શરીફ કો દોબારા તા'મીર કિયા ગયા હૈ.

(رُبَّنَةُ الْمَقَامَاتِ مِنْ ٣٠٠٢٩٦-٢٩٤ مُلْخَصًا)

ઓલાદ કે મુખારક નામ

આપ રહ્મતુલ્લહ ત્થાલ ઉની કે સાત શહજાદે ઔર તીન શહજાહિયાં થી જિન કી તફસીલ યેહ હૈ : શહજાદગાન : 《1》 હજરતે ખવાજા મુહમ્મદ રહ્મતુલ્લહ ત્થાલ ઉની 《2》 હજરતે ખવાજા મુહમ્મદ સાદિક 《3》 હજરતે ખવાજા મુહમ્મદ મા'સૂમ 《4》 હજરતે ખવાજા મુહમ્મદ ફરૂખ 《5》 હજરતે ખવાજા મુહમ્મદ ઈસા 《6》 હજરતે ખવાજા મુહમ્મદ અશરફ 《7》 હજરતે ખવાજા મુહમ્મદ યધ્ર્યા । શહજાહિયાં : 《1》 બીબી રહ્મતુલ્લહ ત્થાલ ઉની 《2》 બીબી અદીજા બાનો રૂક્યા 《3》 બીબી (ઉમ્મે કુલ્સૂમ) રહ્મતુલ્લહ ત્થાલ ઉની (રُبَّنَةُ الْمَقَامَاتِ)

કરમાને મુસનક : ﴿سَلَّمَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَبِرَوْسَلٌ﴾ : બરોજે કિયામત લોગોં મેં સે મેરે કરીબ તર વોહ હોગા જિસ ને દુન્યા મેં મુજદિદે પર જિયાદા દુર્દેષ પાક પઢે હોંગે. (તર્મણી)

ખુ-લફ્ખાએ કિરામ

હિન્દુતે સાચ્ચિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની કે ચન્દ ખુ-લફ્ખાએ કિરામ કે નામ યેહ હૈને : (1) સાહિબ ઝાડા ખ્વાજા મુહમ્મદ સાદિક (2) સાહિબ ઝાડા ખ્વાજા મુહમ્મદ સર્ઈદ (3) સાહિબ ઝાડા ખ્વાજા મુહમ્મદ મા'સૂમ (4) હિન્દુત મીર મુહમ્મદ નો'માન બુરહાન પૂરી (5) શૈખ મુહમ્મદ તાહિર લાહોરી (6) શૈખ કરીમુદ્વીન બાબા હસન અબ્દાલી (7) ખ્વાજા સાચ્ચિદ આદમ બન્નોરી (8) શૈખ નૂર મુહમ્મદ પટની (9) શૈખ બદીઉદ્ડીન (10) શૈખ તાહિર બદખ્શી (11) શૈખ યાર મુહમ્મદ કદીમ તા-લકાની (12) હિન્દુત અબ્દુલ હાદી બદાયૂની (13) ખ્વાજા મુહમ્મદ હાશિમ કિશમી (14) શૈખ બદીઉદ્ડીન સરહિન્દી. (રَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى لِكُلِّ مُجْدِدٍ)

મુજદિદે અલ્ફે સાની ઓર ખુ-લફ્ખાએ આ'લા હિન્દુત

આ'લા હિન્દુત આ'લા રહ્માની કે એક ખલીફા ઈમામુલ મુહદિસીન હિન્દુતે સાચ્ચિદુના મુહમ્મદ દીદાર અલી શાહ અલ્ટ્વરી ભી નકશબન્દી મુજદિદી હૈને. આ'લા હિન્દુત આ'લા રહ્માની કે ખુ-લફ્ખા કો ભી હિન્દુતે સાચ્ચિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની સે કે હિન્દુત સે બે પનાહ અકીદતો મહિબ્બત થી, સાચ્ચિદી કુત્બે મદીના હિન્દુત કિબ્લા જિયાઉદ્ડીન અહમદ મ-દની ને એક મર્તબા સર પર દોનોં હાથ રખ કર ઈશ્વાં ફરમાયા : “હિન્દુતે મુજદિદે અલ્ફે સાની તો રહ્માની તો હમારે સર કે તાજ હૈને.” (સાચ્ચિદી જિયાઉદ્ડીન અહમદ અલ કાદિરી, જિ. 1, સ. 509 મુલાખ્સન)

ખલીફાએ આ'લા હિન્દુત સાચ્ચિદુના અબુલ બ-રકાત સાચ્ચિદ અહમદ કાદિરી ને હિન્દુતે સાચ્ચિદુના મુજદિદે અલ્ફે સાની જગ્યા ફરમાયે હૈને.

કરમાને મુસ્તફા : જિસ ને મુજ પર એક મર્તબા હૃતુદ પઢા અલ્વાહ (ઉસ પર દસ રહમતે ભેજતા ઓર ઉસ કે નામને આ માલ મેં દસ નેકિયાં વિખ્યાત હૈન) (તર્મદી)

યા રષ્યે મુસ્તફા ! હમેં અપને વલિયે બરહક હજરતે સચ્ચિદુના ઈમામે રષ્યાની મુજદિદે અલ્ફે સાની કે સદકે બે હિસાબ મળિન્દરત સે મુશર્ફ ફરમા કર જન્મતુલ ફિરદોસ મેં અપને ઘારે હબીબ મુશર્ફ કા પડોસ નસીબ ફરમા.

أَمِين بِجَاهِ الْبَيْتِ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

થેણ રિસાલા પટ લેને કે
બા'દ સવાબ કી નિયત
કે કિસી કો દે દીજિયે

ગમે મદ્દીના, બકીઝા,
મળિન્દરત ઔર બે
હિસાબ જન્મતુલ
ફિરદોસ મેં આકા
કે પડોસ કા તાલિબ
સ-ફરલ મુજફ્ફિર 1438 સિ.દિ.
નવમ્બર 2016 ઈ.

આંદોલાન માનુષીયતા

كتاب	مطبوعة	كتاب	مطبوعة
قرآن كريم	مكتبة الكتبية انتبول 1307ھ	زبدة العادات	زبدة العادات
بخاري	مكتبة الكتبية انتبول 1971م	حضرات القدس	دار الكتب العلمية بيروت
مسلم	مكتبة الكتبية انتبول 1971م	جامع كرامات الاولى	دار ابن حزم بيروت
مجمع كير	مكتبة الكتبية انتبول 1971م	كتوبات امام احمد رضا	دار احياء التراث العربي بيروت
شعب الامان	مكتبة الكتبية انتبول 1971م	سيرت مجدد الف ثانى	دار الكتب العلمية بيروت
الشروع بآثر الحطاب	مكتبة الكتبية انتبول 1971م	سيدي خياء الدين احمد القادرى	دار الكتب العلمية بيروت
مجمع البحار	مكتبة الكتبية انتبول 1971م	عائضى	دار الكتب العلمية بيروت
آتى سير	مكتبة الاعلام الشافعى رياض	فتاویٰ رسمية	فتاویٰ رسمية
مراة الناجح	مكتبة الاعلام الشافعى رياض	وقار القراءات	شيء القرآن بباب المسجد
اتخاف السادة المحتسين	مكتبة الاعلام الشافعى رياض	فتاویٰ محراج العالم	شيء القرآن بباب المسجد
كتوبات امام ربانى	مكتبة الاعلام الشافعى رياض	بهاشر بريعت	شيء القرآن بباب المسجد
مبدأ و معاد	مكتبة الكتبية انتبول	كتوبات امام ربانى	شيء القرآن بباب المسجد

ફરમાને મુસ્તકા : ﴿كُلَّ تَعْالَى عَلَيْهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَّمَ : شબે જુમુઆ ઔર રોજે જુમુઆ મુજ પર હુરુદ કી કસરત કર વિશ્વા કરો જો ઐસા કરેગા કિયામત કે દિન મૈં ઉસ કા શરીરીએ વ ગવાહ બન્નુંગા . (شعب الایمان .)

ઝીહરિસ

ઉન્વાન	સ.	ઉન્વાન	સ.
100 હાજરેંપૂરી હોંગી	1	મહિનેરત કી બિશારત	16
વિલાદતે બા સાસાદત	1	સવાબ કા તોહફા (હિકાયત)	16
કલ્યાણ કી તા'મીર ઔર પાંચવેં	2	હિકાયત સે હાસિલ હોને વાલે મ-દની ફૂલ	17
જદે અમજદ કી બ-ર-કત (હિકાયત)		હજાર દાને વાલી તરસ્થીછ	18
વાલિદે માઝિદ કા મકામ	3	બીબી આઈશા કે ઈસાલે સવાબ કી હિકાયત	18
તા'લીમો તરબિયત	4	તમામ ઔરતોં મેં સભ સે ઘારી બીબી આઈશા	19
જાહીલ સૂકી શૈતાન કા મસ્ખરા	5	વલી વલી કો પહ્યાનતા હૈ (હિકાયત)	20
બેટા હો તો ઐસા !	6	સરહિન્દ શરીફ કે નવ હુરુદ કી નિષ્ઠત સે 9 કરામાત	21
બાપ દેખે ઔલાદ સવાબ કર્માને	7	﴿1﴾ એક વકત મેં દસ ધરોં મે	
મુજહિદે અલ્ફે સાની કા હુલ્યા મુખારક	7	તશરીફ આ-વરી (હિકાયત)	21
સુન્નતે નિકાષ	8	﴿2﴾ ફૌરન બારિશ બન્દ હો ગઈ (હિકાયત)	21
મુજહિદે અલ્ફે સાની હ-નફી હે	8	﴿3﴾ ઈસે હાથી કે પાઉં તલે કુચલ્યા દિયા જાએ (હિકાયત)	21
શાને ઈમામે આ'જમ	9	﴿4﴾ બચ્ચે કે બારે મેં જોબી ખબર દી (હિકાયત)	22
બ જબાને મુજહિદે અલ્ફે સાની		﴿5﴾ હિલ કી બાત જાન લી ! (હિકાયત)	23
ઈજ્ઞાત વ ખિલાફત	9	﴿6﴾ માંગ કર્યા માંગતા હૈ ? (હિકાયત)	23
પીરો મુરીંદ કા આ-દ્વારો એહિતિરામ (હિકાયત)	10	﴿7﴾ મુરીંદ કી મદદ ફરમાઈ (હિકાયત)	24
મજાર શરીફ પર હાજરી	11	﴿8﴾ બદ અકી-દળી કા ઘ્વાબ મે	
નેકી કી દા'વત કા આગાજ	11	ઈલાજ ફરમા દિયા (હિકાયત)	24
ઈમામ ગજાલી કે ગુસ્તાખ કી ડાંટા (હિકાયત)	12	﴿9﴾ અપની વજાત કી પહ્યે દી	
ગુસ્તાખ કા ઈખતનાક અન્જામ (હિકાયત)	13	ખબર દે દી (હિકાયત)	26
શૌકે તિલાવત	14	મિટ્ટી કા કોના ટૂટા હુવા પિયાલા (હિકાયત)	26
સુન્નત પર અમલ કા ઈન્દ્રામ (હિકાયત)	14	સાદા કાગજ કા ભી અદબ	27
સોને, જાગને કે 5 મ-દની ફૂલ	15	રાહ ચલતે હુએ કાગાત કો લાત મત મારિયે	28

ફરમાને મુસફૂર : ﴿كَلَّا مَنْ يَعْمَلَ إِلَّا يُرَدُّ فَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ﴾ : જો મુઝ પર એક બાર હુદદ પણતા હૈ અલ્લાહ ઉસ કે લિયે એક કિરાત અજ લિખતા હૈ ઔર કિરાત ઉદ્દ પહાડ જિતના હૈ (عبدالرحمن، ع)

ઉન્વાન	સ.	ઉન્વાન	સ.
હુરુફ કી તા'નીમ કી જાએ	28	કાનોં મેં પિઘલા હુવા સીસા ડાલા જાએગા	38
જવાની કેસે ગુજરેં?	29	મનાકિબે ગૌસે સમદાની	
જવાની ને 'મતે ખુદાવની	29	બ જબાને મુજદિદે અલ્ફે સાની	39
હાફિઝે કુરાનાન કા અદબ	30	મુજદિદે અલ્ફે સાની ઔર આ'લા હજરત	
મુજદિદે અલ્ફે સાની કે 40 મા'મૂલાત	31	(પાંચ મિલતી જુલતી સિફાત)	39
હજરત મુજદિદે અલ્ફે સાની કા ઈમામા શરીફ	33	મકતૂબાતે ઈમામે રખબાની ઔર આ'લા હજરત	40
આ ઈમામા નમાજ દસ હજાર નેક્રોં કે બરાબર	33	આસારે વિસાલ	40
કયા ઈમામા સિઝ્ઝ ઉ-લમા હી બાંધે?	34	વિસાલ મુખારક	41
આલિમ ઔર જાહિલ સબ ઈમામા બાંધે	34	નમાજે જનાજા વ તદફીન	41
ઈતિબાએ સુન્નત ઈશ્કે રસૂલ કી અલામત	35	ઓલાદ કે મુખારક નામ	42
તસાનીફ	36	ખુ-લઙ્ઘાએ કિરામ	43
મુજદિદે અલ્ફે સાની કે 11 અકવાલ	36	મુજદિદે અલ્ફે સાની ઔર	
ગાના બજાના જહરે કાતિલ હૈ	38	ખુ-લઙ્ઘાએ આ'લા હજરત	43

થેણ રિસાલા પટ કર દૂસરે કો દે દીજિયે

શાદી ગમી કી તકરીબાત, ઈજિતિમાઆત, આ'રાસ ઔર જુલૂસે મીલાદ વગેરા મેં મક-ત-બતુલ મદીના કે શાઅએઅ કર્દી રસાઈલ ઔર મ-દની ફૂલોં પર મુશ્તમિલ પેમ્ફલેટ તકસીમ કર કે સવાબ કમાઈયે, ગાહકોં કો બ નિયતે સવાબ તોહરે મેં દેને કે લિયે અપની દુકાનોં પર ભી રસાઈલ રખને કા મા'મૂલ બનાઈયે, અખાર ફરોશોં યા બચ્ચોં કે જરીએ અપને મહલ્યે કે ઘરોં મેં હસ્બે તૌફીક રિસાલે યા મ-દની ફૂલોં કા પેમ્ફલેટ હર માહ પહોંચા કર નેકી કી દા'વત કી ધૂમેં મચાઈયે ઔર ખૂબ સવાબ કમાઈયે.

કામ્યાબી કા નુસ્ખા !!

ઇશાહે ઈમામ અહમદ રજા ખાન પરિષાન :
ઇલાહે જાહેર યેહ (હે) કે દિલ વ બદન દોનોં પર
જિતને અહકમે ઇલાહિય્યહ (યા'ની અલ્લાહ ગ્રેગન્ઝ
કે અહકમ) હૈં (વોહ) સબ બજા લાએ, ન કિસી
કબીરા (યા'ની બડે ગુનાહ) કા ઈરતિકાબ કરે ન
કિસી સગીરા (યા'ની છોટે ગુનાહ) પર મુસિર
(યા'ની અડા) રહે. નફસ કે ખસાઈલે જમીમા
(યા'ની બુરી ખસ્લતોં મ-સલન બુખલ ઓર હસદ
વજેરા) અગર દર્શાય (યા'ની દૂર) ન હોં તો મુઅતલ
રહે, ઉન પર કારબન્દ (યા'ની અમલ પૈરા) ન હો
મ-સલન દિલ મેં બુખલ હૈ તો નફસ પર જબ્ર (યા'ની
ઓર) કર કે હાથ કુશાદા રખે, હસદ હૈ તો મહસૂદ
(યા'ની જિસ સે હસદ હૈ ઉસ) કી બુરાઈ ન ચાહે.

(ફિતાવા ૨-જવિયા, જि. 21, સ. 503)